

PROVINCIE DRENTHE	
No.:	
Ingek.:	28 JUNI 2018
TEAM:	
TE BEH. DOOR:	
DWS:	G.AFD.:

Borger, 16 juni 2018

Geachte heer/mevrouw,

Ingesloten gelieve u de rapportage aan te treffen, waarmee wij de reguliere subsidie ad € 100.000,- verantwoorden voor het jaar 2017. De rapportage is verzegeld van het uitgevoerde Activiteitenplan 2017 en het financieel jaarverslag 2017, zoals gebruikelijk.

Mochten er van uw kant nog vragen en/of opmerkingen leven, dan verzoek ik u contact met mij op te nemen.

Met vriendelijke groet,
Hunebedcentrum

directeur

Inhoudelijk verslag activiteiten 2017

Het onderliggende verslag gaat in op een gedeelte van de activiteiten van het Hunebedcentrum in 2017. Het gaat om die activiteiten die gekoppeld zijn aan het provinciale activiteitenplan. Daarin zijn de volgende onderdelen opgenomen.

1. Publieksparticipatie
2. Tentoonstellingen
3. Marketing en PR
4. Kwalitatieve en kwantitatieve indicatoren
5. Begroting en financiering

Publieksparticipatie

a. European Day of Megalithic Routes in samenwerking met de partners van Megalithic Routes (eind april)

Op deze dag staan de hunebedden centraal. In samenwerking met een groep studenten van het Alfa college is een programma ontwikkeld in het kader van het thema 'Moving Stones'. Deelnemers: 550

Zie ook <http://www.megalithicroutes.eu/en/european-day-megalithic-culture>

b. Cursussen op het gebied van archeologie en geologie in samenwerking met de Nederlandse Geologische Vereniging en de AWN (Archeologie Werkgroep Nederland)

Er zijn in 2017 een viertal cursus/lezingen series georganiseerd.

1. Geologielezingen: In het seizoen 2016/2017 stond de evolutie centraal (een opbouwend verhaal van het begin van het leven tot het heden). 5 prominente sprekers van Nederlandse en Duitse universiteiten hebben de lezingen verzorgd.

1. Zondag 8 oktober 2017: Evolutietheorie ; van Darwin tot nu

Spreker : [REDACTED] Univ. Maastricht

2. Zondag 19 November 2017 : Het vroegste leven; ontstaan, Ediacara fauna, Cambrische explosie

Spreker: [REDACTED]

3. Zondag 17 December 2017 : Landplanten; eerste landplanten, ontwikkeling van de flora, zaadplanten etc,

Spreker: [REDACTED] Univ van Münster

4. Zondag 21 Januari 2018 : Het tijdperk van de Dinosauriërs

Spreker: [REDACTED] Naturalis

5. Zondag 4 februari 2018: Zoogdieren; ontstaan, evolutie, bloei.

Spreker: [REDACTED] Univ Utrecht

Gemiddeld 80 mensen per lezing.

Zie ook <https://www.hunebednieuwscafe.nl/2017/08/lezingenserie-evolutie-flora-en-fauna-cruciale-ontwikkelingen/>

2. Hunebed lezingen: deze werden gehouden in het seizoen 2016/2017. Deze serie bestond uit 5 lezingen over hunebedden in Noord Europa verzorgd door Hendrik Gommer. Gemiddeld zijn er 60 mensen op de lezingavonden geweest.

Zie ook <https://www.hunebednieuwscafe.nl/2017/09/lezingenserie-hunebedden-europa/>

3. archeologiereeks onder de noemer De schatten van Drenthe in samenwerking met de AWN. Deze serie van 8 lezingen werd afgesloten met een excursie. De deelnemers varieerde van 40 tot 85 deelnemers

Zie <https://www.hunebednieuwscafe.nl/2016/10/lezingenreeks-de-schatten-van-drenthe/>

4. Cursus zwerfstenen (gekoppeld aan expositie Eridanos)

Deze cursus ging over de Eridanos, ijstijden en zwerfstenen. Het bestond uit 8 avonden en een excursie. De cursus had 40 deelnemers

Zie <https://www.hunebednieuwscafe.nl/2016/10/cursus-ijstijden-vroeger-en-nu-harry-huisman/>

c. Experimentele archeologie

In 2017 zijn er diverse experimenten geweest met betrekking tot het maken van ijzer uit ijzeroer. Er is intussen een werkgroep opgericht die een aantal keren per jaar experimenten uitvoert en dat laat zien aan de bezoekers.

Het resultaat is in de vorm van een foto-essay vastgelegd. Zie

<https://www.hunebednieuwscafe.nl/2017/07/experimentele-archeologie-ijzer-maken/>

d. Oergezondmarkt in samenwerking met de Natuur en Milieufederatie Drenthe

Het Hunebedcentrum zoekt steeds meer de relatie tussen het verleden en het heden. In dat kader is in 2015/2016 gekozen om meer te doen met het thema Oergezond. In 2016 heeft zich dat onder andere vertaald in de Oergezondmarkt. Op 23 juli 2016 vond de eerste oergezondmarkt plaats op het terrein van het Hunebedcentrum. Er kwamen meer dan 1500 bezoekers op af. Na evaluatie is

besloten om het in 2017 grootser aan te pakken in samenwerking met de Milieu en natuurfederatie Drenthe en de Cittaslow gemeente Borger Odoorn. In 2017 kwamen er 2500 mensen.

Zie ook : <https://www.hunebednieuwscafe.nl/2017/02/oergezondmarkt-23-juli-komt-u-ook/>

De gedachtenlijn over oergezond te lezen op

<http://www.hunebednieuwscafe.nl/2016/06/hunebedcentrum-wordt-oergezond/>

In dit kader zijn intussen ook in het virtuele museum (www.hunebednieuwscafe.nl) nieuwe rubrieken aangemaakt waaronder een oerkookboek, zie

<http://www.hunebednieuwscafe.nl/category/oerkookboek/> en de categorie natuur waar heel veel planten op staan die je kunt eten, zie <http://www.hunebednieuwscafe.nl/category/natuur/>

e. Nieuwe educatieve programma's (in samenwerking met onderwijsinstututen en K&C)

Er worden continu nieuwe educatieve programma's ontwikkeld voor specifieke groepen. Te denken valt aan moeilijk opvoedbare kinderen, autistische kinderen, kinderen van vluchtelingen, hoogsensitieve kinderen enz. Vanuit een basisprogramma dat zich grotendeels afspeelt in het Oertijdpark worden variaties gemaakt voor de specifieke doelgroepen. Een aantal van deze programma's zijn te vinden in de nieuwe rubriek op het [hunebednieuwscafe.nl](http://www.hunebednieuwscafe.nl). Zie <http://www.hunebednieuwscafe.nl/category/educatie/>. Via deze link is te zien dat er in 2017 diverse onderwijsprogramma's zijn ontwikkeld. In 2017 is het eerste idee voor de Oerschool en de Oeracademie ontwikkeld. Dit zal in 2018 tot uiting komen.

Tentoonstellingen

2017 stond in het teken van de Eridanos, de grootste rivier die ooit in Europa heeft gestroomd.

De opening was in juli 2017.

<https://www.hunebednieuwscafe.nl/2017/07/oerrivier-eridanos-zien-expositie-hunebedcentrum/>

Het Dagblad van het Noorden heeft aandacht besteed aan de expositie

<https://www.hunebednieuwscafe.nl/2017/08/eridanos-volop-aandacht-dagblad-noorden/>

Een tweede tentoonstelling ging over barnsteen. Deze is ook geopend in juli 2017, op de bovenverdieping in het museum. Het was een ingekorte expositie die al eerder was te zien in het Hunebedcentrum vanaf 2015 Zie <https://www.hunebednieuwscafe.nl/2015/06/barnsteen-bar-mooi-spul-2/>

Marketing en pr

Net als andere jaren is er ook in 2017 weer veel aandacht besteed aan marketing. Marketing is het geheel van productontwikkeling en promotie. We hebben veel aandacht besteed aan het nieuw geopende Oertijdpark dat in juli is geopend.

In het activiteitenplan 2017, dat als bijlage is toegevoegd, is te zien welke activiteiten in de markt moesten worden gezet. Voor iedere activiteit is pr-kracht nodig, dat varieert van persberichten, free publicity, posters, flyers, websites, social media enz.

In 2017 is het e-magazine behoorlijk volwassen geworden. Er zijn aan het eind van 2017 al 1100 artikelen geschreven op www.hunebednieuwscafe.nl. Dat betekent dat er in 2017 meer dan 600

nieuwe artikelen zijn verschenen. De doelgroep zijn de zogenaamde 'ondiepe gravers'. Dat zijn inhoudelijk geïnteresseerde mensen die meer willen weten van de thematiek van het Hunebedcentrum. Zo kunnen we mensen beter aan ons binden.

In 2017 is net als de jaren daarvoor weer veel gebruik gemaakt van social media. Vooral facebook en twitter worden veelvuldig gebruikt. Dit kost veel tijd maar is zeer noodzakelijk.

In 2017 is begonnen met de nieuwe website. Deze website krijgt naast algemene informatie ook een reisgids functie, een oerschool en oeracademie. Dit is de opmaat voor een virtueel museum.

Projectcoördinatiekosten

Het uitvoeren van een zeer uitgebreid activiteitenplan kan alleen als er coördinatie is, zowel in de verantwoording als in de uitvoering.

Indicatoren 2017

Cultureel ondernemerschap met minimaal 80% eigen inkomsten.

- _ Activiteiten > 100 (zie activiteitenplan)
- _ Cursusreeks – geologie – evolutie – 5 lezingen
- _ Cursusreeks – archeologie – hunebedden in 5 lezingen
- _ archeologie – in samenwerking met de AWN 8 lezingen over de schatten van Drenthe plus busexcursie
- _ Educatieve experimentele archeologieactiviteiten >3 x ijzeroerwerkgroep in actie
- _ Meerdere activiteiten in Oertijdpark >25 (zie ook activiteitenplan)
- _ Meerdere nieuwe educatieve programma's
- _ 1 expositie Eridanos
- _ 1 cursusprogramma van 8 avonden over ijstijden en prehistorie (gelinkt aan de expositie Eridanos)
- _ 1 expositie over barnsteen (afgeleide van een eerder ontwikkelde expositie uit 2015)
- _ meer dan 100 marketing en pr middelen
- _ 86.000 fysieke bezoekers per jaar
- _ meer dan 100.000 virtuele bezoekers websites per jaar.
- _ verbreding verhaal van hunebedden naar 150.000 jaar geschiedenis Hondsruggebied – continu proces
- _ > 600 artikelen e-magazine www.hunebednieuwscafe.nl
- _ Oergezondmarkt
- _ Oertijdmarkt
- _ European Day of Megalithic Routes

Kwalitatieve indicatoren

- _ Kwaliteitsverbetering publieksparticipatie.
- _ Duurzame samenwerkingsverbanden
- _ Vergroten samenwerkingsnetwerk.
- _ Verbetering sociale cohesie.
- _ Groei aantal vrijwilligers
- _ Verbreding van de inzet van vrijwilligers.
- _ Concrete invulling van regionale identiteit.
- _ Bijdrage aan de verdere ontwikkeling van het Geopark de Hondsrug

Zie ook de bijlage voor alle activiteiten in 2017.

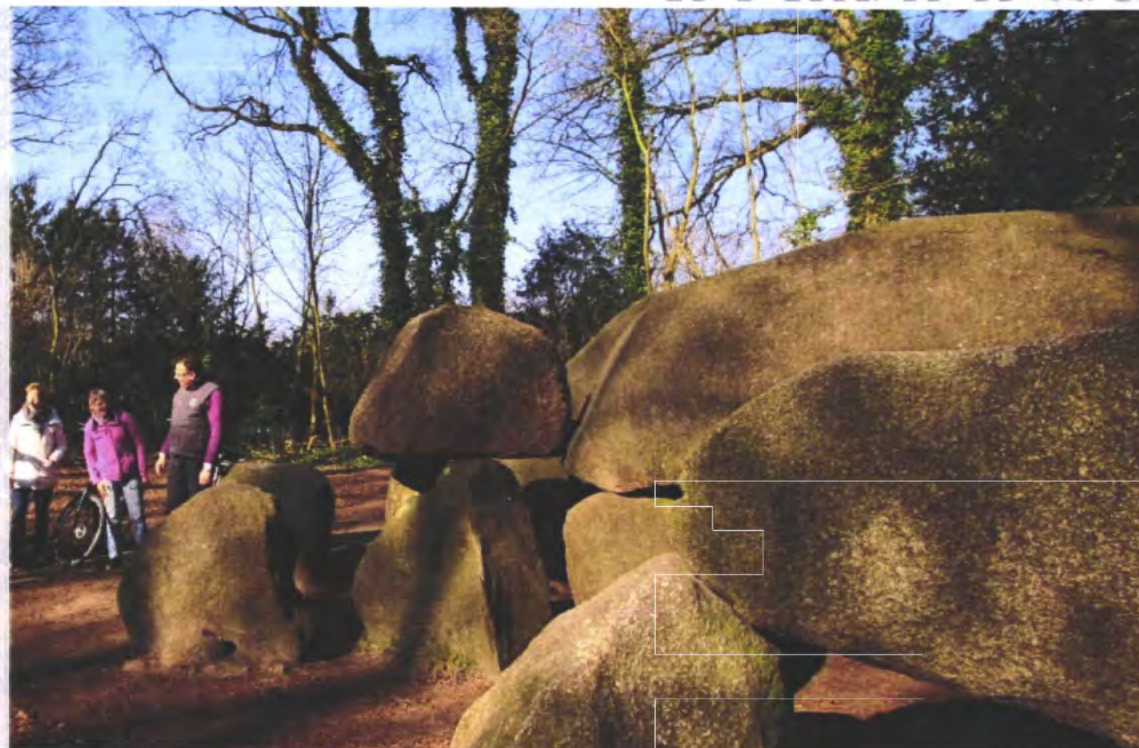
2017	Kolom1	Kolom2	Kolom3	Kolom4	Kolom5	Kolom6	Kolom7
Entree							
0-3 jr							
promotie							
accomodaties							
oktober kindermaand							
vriend							
vriend junior							
anwb volw							
markt gratis							
zakelijk bezoek							
kaartjes.nl							
museumkaart kind							
voortgezet onderwijs							
mythen							
lezing							
anwb kind							
museumkaart volw							
gratis							
groep kind							
beroepsonderwijs							
rabo kind							
basisonderwijs							
vlw							
kind							
gr vlw							
markt							
rabo kind							
mythen							
cjp / cultuurkaart volw							
cjp / cultuurkaart 12-18							
arrangement							
rabo volw							
verkoop vriend junior							
activiteit							
markt kind							

deze gegevens zijn weggehaald
op grond van artikel 10 lid 1, aanhef
en onder c, van de Wob

90203

Activiteitenplan 2017

2017

Hunebedcentrum
Bronnegerstraat 12
9531 TG Borger

In het jaar 2017 staan er voor het Hunebedcentrum hoop mooie, interessante, leerzame en leuke activiteiten in planning. In dit document is een overzicht te vinden van alle activiteiten in 2017. De activiteiten vinden plaats in de vorm van lezingen, levende geschiedenis, markten, wandelingen en dergelijke.

Afdeling Educatie/Communicatie
Hunebedcentrum
Versie 1.9

Inhoudsopgave	
1	Inleiding 2
2	Activiteiten..... 5
3	Januari 15
4	Februari (MAAND VAN GEKLEURD GRIJS) 22
5	Maart..... 30
6	April 38
7	Mei..... 47
8	Juni 54
9	Juli..... 59
10	Augustus..... 65
11	September (GROENE MAAND, BURENDAG, DRENTSE UITMAAND)..... 72
12	OKTOBER (WEEKEND VAN DE WETENSCHAP, OKTOBER KENNISMAAND, OKTOBER KINDERMAAND, MAAND VAN DE GESCHIEDENIS)..... 78
13	November..... 87
14	December..... 90
15	Bijlage 1. Kosten Oertijdpark..... 95
16	Bijlage 2. Duurzaam Hunebedcentrum..... 101

1 INLEIDING

De afdeling Educatie en Communicatie maakt elk jaar een activiteitenplan in nauwe samenspraak met het managementteam en directie. In dit document kunt u meer lezen over de activiteiten gepland in 2017. Het jaar 2017 zal in het teken staan van het nog verder implementeren van het prehistorisch park in de activiteiten. De projecten Oertijdpark, Ontdekpaden en HunebedXperience spelen hier allen een rol in.

Oertijdpark

Het Hunebedcentrum werkt al een paar jaar aan de ontwikkeling van het buitenterrein. In 2014 is besloten het terrein te omheinen en dit de naam Oertijdpark te geven, in dit park zal de geschiedenis tot leven komen door workshops en activiteiten. Voor de bemensing van dit park zorgen oproepkrachten die opgeleid worden door de afdeling Educatie, daarnaast wordt ook gebruik gemaakt van vrijwilligers, wanneer zij dit willen, worden zij ingezet zodat er living history ontstaat.

Archeologische openluchtmusea

Met de organisatie EXARC heeft het Hunebedcentrum in meerdere projecten geparticipeerd, namelijk Zeitgeist en OpenArch. Tot 2015 hebben we geparticipeerd in OpenArch, u kunt meer lezen op www.openarch.eu.

Geopark de Hondsrug

Als partner van Geopark de Hondsrug zal het Hunebedcentrum activiteiten met als thema geologie en archeologie ontwikkelen: Hondsrugacademie¹, Hondsrugkids, Geoparkweken, Geoweken, Geoparksafari's, Hondsrugacademie JUNIOR.

Op de websites www.geoparkdehondsrug.nl kunt meer informatie vinden.

Cittaslow

Als supporter van Cittaslow zal het Hunebedcentrum activiteiten met dit thema ontwikkelen: Oergezond en Oergezondmarkt.

Megalithic Routes – European Cultural Route

Als partner in het project Megalithic Routes zal het Hunebedcentrum een aantal activiteiten organiseren die ook de andere partners van Megalithic Routes organiseren:

1. Nacht van mythen en legenden –
2. Fiets- en wandelevenement – European Day of the Megaliths

---

¹ AWN, NGV, Rijksuniversiteit Groningen, IVN Borger-Odoorn.

Crowdfunding

Door aan landelijke actieweken mee te doen, kan het Hunebedcentrum extra budget creëren voor de organisatie van activiteiten:

1. Clubactie (<https://www.clubactie.nl/>), start in september;
2. Jantje Beton (<http://www.jantjebeton.nl/>), 13 t/m 25 februari;
3. NL doet (<http://www.nldoet.nl/>), 10 en 11 maart 2017;
4. NL geeft (<http://www.oranjefonds.nl/oranje-fonds-collecte>), begin mei 2017;
5. Burendag (<http://www.burendag.nl/>), september 2017;
6. Anjer actie (<https://anjeractie.nl/>), 14 t/m 20 mei 2017.

Culturele instellingen (K&C DR)

Overkoepelende culturele instellingen zoeken bij het Hunebedcentrum advies en samenwerking. In dit kader speelt het Hunebedcentrum een rol in:

1. Gekleurd Grijs (februari 2017);
2. Oktober Kindermaand;
3. Drentse Uitmaand;
4. Drentse CultuurAcademie;
5. Culturele Mobiliteit.

DCA en Culturele Mobiliteit

De Drentse CultuurAcademie heeft in 2013 een subsidieverzoek gestuurd voor de ontwikkeling van een doorlopende leerlijn voor het primair onderwijs. Deze is met terugwerkende kracht gegund. De subsidie valt onder Cultuureducatie met Kwaliteit, zie website <http://www.compenta.nl/>.

De DCA is een overleg waarbij de aanbieders van Culturele Mobiliteit vertegenwoordigd zijn. Uit de DCA worden projecten opgestart, kennis gedeeld en samenwerking gezocht. De aanbieders zijn: Drents Museum, Gevangenis museum, De Nieuwe Kolk, Drents Archief, Museum de Buitenplaats, Kamp Westerbork en HC. In 2015 is de eerste leerlijn ontwikkeld, waarbij beeldcultuur centraal staat. U kunt alle informatie vinden op www.drentsecultuuracademie.nl.

Natuurorganisaties (Landschapsbeheer Drenthe, Staatsbosbeheer, Drentse Landschap, IVN, OCW-Groen en Doen, Idylle)

Door de unieke locatie van het Hunebedcentrum zoeken ook natuurorganisaties samenwerking met het Hunebedcentrum. Met deze organisaties organiseert het Hunebedcentrum de volgende activiteiten:

1. Groene Maand,
2. Natuurwerkdag,

3. Dag van het Hunebed,
4. Hondsrugacademie, Hondsrugkids.

Geologische organisaties: we werken samen met de twee organisaties in Nederland die er zijn voor de geologie amateurs – de NGV en de Gea. Samen met de NGV organiseren we jaarlijks een lezingenreeks, met de [REDACTED] organiseren we geologiedagen voor kinderen.

Vrijwilligersorganisaties (Oranjefonds)

Het Hunebedcentrum kan een kleine subsidie aanvragen voor Burendag en NL doet bij het Oranjefonds. De activiteiten worden gepland door het Oranjefonds, in februari NL Doet en september Burendag.

Museumvereniging

Het Hunebedcentrum doet graag mee met de initiatieven van de Museumvereniging. In april organiseert zij de Nationale Museumweek naast de organisatie van Museumkids. Door mee te doen ontvangt het Hunebedcentrum gratis promotie en materialen.

Idylle dagen

Op het terrein van het Hunebedcentrum is in 2014 een Idylle-tuin aangelegd met dank aan de vlinderstichting, de Idylle-tuin wordt tot 2016 onderhouden door een bedrijf dat is aangewezen door de Vlinderstichting. Omdat de vlinderstichting dit allemaal bekostigt wordt geëist dat er een aantal keer per jaar een aantal dagen wordt georganiseerd waarop de Idylle-tuin vrij toegankelijk is. Daarom zijn er gedurende het jaar 4 dagen gepland waarop het prehistorisch park vrij toegankelijk is voor publiek. 2 van deze dagen zullen speciaal voor kinderen zijn, de andere 2 dagen zijn meer gericht op volwassenen.

Landelijke acties

Op het gebied van musea, geschiedenis en wetenschap zijn er landelijke initiatieven, namelijk:

1. MuseumJeugdUniversiteit (www.museumjeugduniversiteit.nl/),
2. Oktober kennismaand (<http://www.hetweekendvandewetenschap.nl/>),
3. Maand van de geschiedenis (<http://www.maandvandegeschiedenis.nl/>),
4. RabobankMuseumdag (<http://www.rabobankmuseumdag.nl/>),
5. Open Monumentendag (<http://www.openmonumentendag.nl/>),
6. Buitenspeeldag (<http://www.buitenspeeldag.nl/>),
7. Weekend van de Wetenschap (<http://www.hetweekendvandewetenschap.nl/>).

2. OPLEIDING EN TRAINING

2.1 PRESENTATIES

Elk jaar wordt er in januari gestart met het opleiden van personeel, zodat zowel het huidige als het nieuwe personeel hun kennis kunnen verdiepen over de prehistorie. Het jaar begint met twee presentaties van [REDACTED] en [REDACTED] om te vertellen over de plannen van het nieuwe jaar

Voor het jaar 2017 ziet de planning er als volgt uit:

Maandag 30 januari – Presentatie [REDACTED]

19.00 uur inloop en

19.30 uur presentatie [REDACTED]

20.00 uur pauze met presentaties café van arrangementen

20.15 uur rondleiding hc met hunebed door [REDACTED] (of [REDACTED] ook bij voldoende deelnemers)

21.00 uur afsluiten

Maandag 6 februari – Presentatie [REDACTED]

19.00 uur inloop en

19.30 uur presentatie [REDACTED]

20.00 uur pauze met presentaties café van arrangementen

20.15 uur rondleiding expeditiepoort / oertijdpark met levende geschiedenis door [REDACTED] (of [REDACTED] ook bij voldoende deelnemers)

21.30 uur afsluiten

Maandag 13 februari – Inloop en korte presentatie – ontdekken omgeving Hunebedcentrum door: [REDACTED] [REDACTED] – rondleiders

14.00 uur inloop en korte presentatie omgeving Hunebedcentrum, waar de archeologische en geologische monumenten centraal staan wandelexcursie naar Bronneger centraal staat de omgeving waar het Hunebedcentrum staat, wat zijn de mogelijkheden voor routes.

██████████ regelen dit met de gidsen...

2.2 INSPIRATIECURSUS

Om nog meer inhoudelijke kennis te creëren bij het personeel wordt er een inspiratiecursus verzorgd. In deze cursus wordt er een introductie gegeven in de prehistorie waarna een ieder aan de slag kan met workshops vanuit en/of over de prehistorie.

Voor het jaar 2017 ziet de planning er als volgt uit, eerst twee avonden en afsluitend workshopdag.

Dinsdag 21 Februari – inspiratieavond

Dinsdag 7 Maart – inspiratieavond

Zaterdag 25 Maart – Workshopdag

2.3 LEZINGGREEKSEN & CURSUSSEN

Reeks – Onder onze Voeten

Reeks – Archeologie

Cursus – Cursus Ijstijden Vroeger en Nu

3. COMMUNICATIE

3.1 PROMOTIE

Beurzen waar wij heen gaan

Wat	Waarom	Wanneer	Wie
Busideedag	Bus	November	
Beleef en doe festival	Kinderen/scholen	September	
Cittaslowbijeenkomsten	Gemeente (draagvlak)	Div. bijeenkomsten hele jaar door	
Toerisme – recreatie beurs Hondsrug Drenthe	Ondernemers(draagvlak)	Voorjaar	
Voorjaarsfair Hotel Hunzebergen	Toerisme	Mei	
Boomkroonpad festival	Toerisme	Najaar	
Borgerder ondernemers beurs (BOB)	Ondernemers(draagvlak)	Oktober	
IJStijdenmuseumdag	Levende geschiedenis	September	
OERfestival Diever	Levende geschiedenis	Augustus	

Beurzen waar we aan mee zouden kunnen doen:

NOT-beurs (onderwijs)			
CEOB			
UWV-beursen	Werving vrijwilligers		
Leer en doe markt stadskanaal			
Recreatievakbeurs			
Vakantiebeurs			

3.2 SOCIAL MEDIA

Social Media wordt steeds belangrijker. We zetten vooral in op Facebook omdat dit de meest geschikte is voor ons. In 2017 zullen we ons ook stevig inzetten voor Instagram, iedere dag zal er een mooie foto horende bij het moment van de dag worden geplaatst.

Op Facebook komen de volgende berichten: geplande activiteiten, doorlinken vanuit het Hunebednieuwscafe, doorlinken vanuit andere archeologische en geologische facebookaccounts die betrekking hebben op ons onderwerp (bijv. Archeologie Online, Nat. Geographick en dergelijke) en leuke foto's van momenten van de dag.

3. CONTENT CREËREN

Het streven is dat elke week er vanuit de afdeling Educatie een experiment gedaan wordt en hier vervolgens een artikel over schrijven:

Week	Experiment	Wie
Week 1	Wol verven	██████████
Week 2	Graan malen	██████
Week 3	Oker	██████
Week 4	Binden met natuurlijke materialen – planten	██████
Week 5	Binden met natuurlijke materialen – dieren	██████
Week 6	Koken steentijd	██████
Week 7	Koken bronstijd	██████
Week 8	Koken ijzertijd	██████
Week 9	Vuur maken	██████
Week 10	Knopen maken	██████
Week 11	Buidel maken	██████
Week 12	Spinnen	██████
Week 13	Sprangen	██████
Week 14	Glazen kralen	██████████
Week 15	Malien	██████

Week 16	Mantelspelden /fibula	
Week 17	Hoe bouw je een steentijdhuis	
Week 18	Hoe bouw je een bronstijdboerderij	
Week 19	Hoe bouw je een ijzertijdboerderij	
Week 20	Pottenbakken	
Week 21	Zwaardvechten	
Week 22	Vuursteen bewerken	
Week 23	Leer looien	
Week 24	Jagen	
Week 25	Oogsten en seizoenen	
Week 26	Bouw van een hunebed	
Week 27	Kleding maken	
Week 28	Schoenen maken	
Week 29	Lichaamsversieringen	
Week 30	Tandheelkunde/gezondheid	
Week 31	Rituelen	
Week 32	Mini-boog maken	
Week 33	Mandje vlechten	
Week 34	Visnet maken	
Week 35	Rookoven bouwen	

Week 36	Tin gieten	
Week 37	Kano maken	
Week 38	Brons gieten	
Week 39	Smeden	
Week 40	Houtskool maken	
Week 41	Hoe maak je mede	
Week 42	Hoe maak je bier	
Week 43	Hoe maak je wijn	
Week 44	Hoe maak je brood	
Week 45	Hoe maak je kaas en boter en karnemelk	
Week 46	Hoe oogst je honing	
Week 47	Hoe rook je eten (vis of vlees)	
Week 48	Hoe conserveer je (fermenteren of roken)	
Week 49	Hoe maak je een koelkast in de grond	
Week 50	Hoe maak je een pijl	
Week 51	Hoe maak je een berkenbasten doosje	
Week 52	Hoe maak je een mesje	
Week 53	Hoe maak je een veenweg	

4 ACTIVITEITEN

In de volgende paragrafen zullen de activiteiten van 2017 worden besproken.

Eventuele aanvullingen en opmerkingen kunnen worden gemaild naar communicatie@hunebedcentrum.nl.

Standaard

Wat	Wanneer
Levende geschiedenis in het OP	Weekenden+: Za en Zo tussen 13-17 uur Vakanties: Elke dag tussen 13-17 uur

Jaarlijks terugkerende activiteiten

Wat	Wanneer
Stenenspreekuur	Tweede woensdag van de maand 13.30 -16.00
Hondsrugkids	1x per vakantie op vrijdag
Keiencursus	v.a. woensdag 11 januari (9 weken)
Onder onze voeten	Oktober 2016 – februari 2017
Europese dag van de megalithische cultuur	Laatste zondag in april – 30 april?
Oekdag	Begin mei – 10 mei
Internationale museumdag	Rond 18 mei (http://imd.icom.museum/)
Geoparkweek	Laatste week van de maand mei (20 mei t/m 4 juni)
Oergezondmarkt	Derde zondag in juli – 23 juli 2017
Dag van archeologie	Vrijdag eind juli (http://www.dayofarchaeology.com/about-the-project/)
Oertijdmarkt	Eerste zondag in augustus – 6 augustus 2017
Dag van het Hunebed	Tweede zondag in augustus – 13 augustus 2017
Nacht van mythen en legenden	Derde zaterdag in september – 16 september
Nacht van de nacht	Één na laatste zaterdag van oktober – 21 oktober
Natuurwerkdag	Eerste zaterdag in november – 4 november
Noordelijke zwerfsteendag	Tweede zaterdag in november – 11 november
Internationale dag van archeologie	Derde zaterdag van oktober (https://www.archaeological.org/archaeologyday/)
Internationale geologiedag	18 augustus??? (http://mmph-rks.org/en-us/Calendar/International-Day-of-Geology-77)

Themaweekenden

Wat	Wanneer
Oer – voedselweekend	Paasweekend – 14-17 april
Metaal – weekend	Rond Koningsdag – 29-30 april
Van linnen tot leer – weekend	Hemelvaartweekend – 25 – 28 mei
In vuur en vlam – weekend	Pinksterweekend – 3-5 juni
Steentijdweekend	Herfstvakantie – 21-22 oktober

5 JANUARI**activiteit **ideeën** zijn oranje gekleurd

JANUARI 2017			Activiteit	Omschrijving	Vrijwilliger/medewer kers	Prijs	Vakantie s
Zo	1		GESLOTEN	GESLOTEN NIEUWJAARSDAG			Kerst n+m+z
Ma	2	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Kerst n+m+z
Di	3	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Kerst n+m+z
Di	3	13 & 15 UUR	HUNEBEDRANGER	NGV – GEA KIDS			Kerst n+m+z
Wo	4	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Kerst n+m+z
Wo	4	13.30 UUR	Oekmiddag	In de tentoonstellingsruimte: Het geheim van Oek			Kerst n+m+z
Do	5	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Kerst n+m+z
Do	5	13-15 UUR	Langs graven, stenen en stenengraf.	Een wandeling langs stenen, graven, stenengraf en (max. 10 personen)			Kerst n+m+z
Vr	6	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Kerst n+m+z DRIE KONINGE N

Vr	6	14-15 UUR	HONDSRUGKIDS: IJSKOUDE ONTDEKKINGEN	i.s.m. IVN Borger- Odoorn			
Za	7	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Kerst n+m+z
Zo	8	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Kerst n+m+z
Ma	9						
Di	10						
Wo	11	VANAF 13.30 UUR	STENENSPREEKUUR	STENEN LATEN DETERMINEREN		GRATIS	
Wo	11	INLOOP 19.30 UUR	CURSUS IJSTIJDEN VROEGER EN NU			€60,-	
Do	12	INLOOP 19.00 UUR	LEZING - DE SCHATTEN VAN DRENTHE	Van veenweg tot turf		€70,- curs. of €7,50 p.l.	
Vr	13						
Za	14	14 uur	RONDLEIDING HC	Aanmelden via <a href="mailto:communicatie@hunebe
dcentrum.nl">communicatie@hunebe dcentrum.nl		€2,50 P.P.	
Zo	15	14 uur	RONDLEIDING OP	Aanmelden via <a href="mailto:communicatie@hunebe
dcentrum.nl">communicatie@hunebe dcentrum.nl		€2,50 P.P.	
Zo	15	14.00 - 16.00 UUR	LEZING - WAT ZIT ER ONDER ONZE VOETEN - VAN AARDKERN TOT AARDOPPERVLAKTE	Nederland in het Mesozoïcum en Tertiair; sedimentologie, klimaat, flora en fauna	Spreker: Nat Hist. Museum, Maastricht	€5,- MEDEWER KERS GEOPARK EN HC GRATIS	

Ma	16						
Di	17						
Wo	18	INLOOP 19.30 UUR	CURSUS IJSTIJDEN VROEGER EN NU			€60,-	
Do	19						
Vr	20						
Za	21	14 UUR	RONDLEIDING HC	Aanmelden via <a href="mailto:communicatie@hunebe
dcentrum.nl">communicatie@hunebe dcentrum.nl		€2,50 P.P.	
Zo	22	14 uur	RONDLEIDING OP	Aanmelden via <a href="mailto:communicatie@hunebe
dcentrum.nl">communicatie@hunebe dcentrum.nl		€2,50 P.P.	
Zo	22	13.30 Uur	Oekmiddag	In de tentoonstellingsruimte: Het geheim van Oek			
Ma	23						
Di	24						
Wo	25	INLOOP 19.30 UUR	CURSUS IJSTIJDEN VROEGER EN NU			€60,-	
Do	26	INLOOP 19.00 UUR	LEZING – DE SCHATTEN VAN DRENTHE	Van kasteel tot onderduikershol		€70,- curs. of €7,50 p.l.	
Vr	27						
Za	28	14 uur	RONDLEIDING HC	Aanmelden via <a href="mailto:communicatie@hunebe
dcentrum.nl">communicatie@hunebe dcentrum.nl		€2,50 P.P.	
Zo	29	14 uur	RONDLEIDING OP	Aanmelden via <a href="mailto:communicatie@hunebe
dcentrum.nl">communicatie@hunebe dcentrum.nl		€2,50 P.P.	
Ma	30						
Di	31						

Rondleidingen bij het Hunebedcentrum**Zaterdag-zondag 7-8, 14-15, 21-22 en 28-29 januari om 13.00 uur****Rondleiding HC of OP** Ontmoet in het Oertijdpark prehistorische mensen in levende lijve. Ze nemen u mee in hun wereld en laten u zien hoe het er aan toe ging in de prehistorie.**Kosten: €2,50 p.p. (excl. Entreebewijs)****Locatie: Oertijdpark****Medewerkers:** [REDACTED] + oproepkrachten**Kerstvakantie vieren bij het Hunebedcentrum****24 december – 8 januari om 13.00 uur****Levende geschiedenis** Ontmoet in het Oertijdpark prehistorische mensen in levende lijve. Ze nemen u mee in hun wereld en laten u zien hoe het er aan toe ging in de prehistorie.**Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs****Locatie: Oertijdpark****Medewerkers:** [REDACTED] + oproepkrachten**Hunebedranger****Dinsdag 3 januari om 11-12 uur****Ontdek de Mammoeten.** Mammoeten leefden in de ijstijd op de plek die we nu Drenthe noemen. Maar wat aten ze? Hoe groot werden ze? En hoe zwaar is de kies van een mammoet? Superranger [REDACTED] geeft je een blik in het leven deze dieren.**Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs****Locatie: Kenniscentrum****Medewerkers:** [REDACTED]**Oekmiddag****Woensdag 4 januari om 13.30-15.00 uur**

Een interactieve luister-leer-beleef en -doe middag over de tijd van Oek, een kind van de Hunebedbouwers. Leeftijd: 4 – 10 jaar.

Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs**Locatie: Hunebedcentrum – Het geheim van Oek****Medewerkers:** [REDACTED]

Wandeling langs graven, stenen en stenengraf**Donderdag 5 januari om 13-15 uur.**

Gerrit Eggink neemt u mee op pad langs diverse soorten stenen, langs graven en langs het grootste stenengraf van Nederland! Hij zal u vertellen hoe de stenen in Drenthe terecht zijn gekomen, waarom deze zo belangrijk zijn en wat onze voorvaders met deze stenen gedaan hebben.

De wandeling duurt zo'n twee uur waarbij u onder andere door het centrum van Borger komt, maar ook het prachtige Hondsrug-landschap ervaart.

Kosten: gratis**Aanmelden: Graag via [REDACTED]@hunebedcentrum.nl****Locatie vertrek: Museumbalie****Medewerkers: [REDACTED]****Hondsrugkids : IJskoude ontdekkingen****Vrijdag 6 januari om 14-15 uur**

IJs is water. Maar welke eigenschappen heeft water? En wat gebeurt er eigenlijk als water ijs wordt? Is ijs sterk? Tijdens de Hondsrugkids: IJskoude ontdekkingen gaan we op zoek naar de antwoorden op al deze vragen.

Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs**Locatie: Kenniscentrum****Medewerkers: [REDACTED]****Stenenspreekuur****Woensdag 11 januari om 13.30 uur**

Ontrafel het geheim van de kei. Keiendokter [REDACTED] houdt spreekuur bij het Hunebedcentrum in Borger. Hij geeft gratis uitleg bij stenen die door de bezoekers zijn meegenomen. Iedereen mag stenen meenemen, het is voor jong en oud. Wie weet zit er achter jouw steen een heel bijzonder verhaal.

Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs**Locatie: Kenniscentrum****Medewerkers: [REDACTED]****Cursus IJstijden Vroeger en Nu****11, 18 & 25 januari (1,8,15 & 22 februari + 1 & 8 maart) inloop om 19.30 uur, aanvang 20.00 uur.**

Een cursus voor liefhebbers en belangstellenden voor zwerfstenen en spannende ijstijdverhalen. Want op zwerfstenen raak je niet snel uitgekeken. Maar de verhalen erachter zijn minstens zo boeiend en bovendien zeer divers. Vandaar dat in de komende cursus op negen achtereenvolgende avonden onderwerpen aan de orde komen

die laten zien hoe Noord-Nederland aan zijn bodemlagen en zijn zwerfstenen is gekomen en welke gebeurtenissen hier verantwoordelijk voor zijn.

Kosten: €60,- voor de gehele cursus

Locatie: Kenniscentrum

Medewerkers: [REDACTED]

Lezing - "De Schatten van Drenthe – Van veenweg tot turf"

Donderdag 12 januari 2017 om 19.30 uur (inloop 19.00 uur)

Welke veenschatten kent Drenthe? Tijdens deze lezing leert u meer over de schatten van het veen, van veenweg tot turf.

Spreker: [REDACTED]

Kosten: 7,50 p.p. (inclusief koffie/thee), voor medewerkers Geopark en HC korting van €2,50 of gehele reeks + excursie voor €70,-, voor medewerkers Geopark en HC korting van €5,-

Locatie: Auditorium

Medewerkers: [REDACTED] + medewerkers museumbalie/winkel

Lezing - "WAT ZIT ER ONDER ONZE VOETEN – VAN AARDKERN TOT AARDOPPERVLAKTE"

Zondag 15 januari 2017 om 14.00 uur

Nederland in het Mesozoïcum en Tertiair; sedimentologie, klimaat, flora en fauna

Spreker: [REDACTED] Nat Hist. Museum, Maastricht

Kosten: 5,- euro p.p. (inclusief koffie/thee), voor medewerkers Geopark en HC gratis

Locatie: Auditorium

Medewerkers: [REDACTED] [REDACTED] medewerkers museumbalie/winkel

Oekmiddag

Zondag 22 januari om 13.30-15 uur

Een interactieve luister-leer-beleef en -doe middag over de tijd van Oek, een kind van de Hunebedbouwers. Leeftijd: 4 – 10 jaar.

Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs

Locatie: Hunebedcentrum – Het geheim van Oek

Medewerkers: [REDACTED]

Lezing - "De Schatten van Drenthe – Van Kasteel tot onderduikershol"

Donderdag 26 januari 2017 om 19.30 uur (inloop 19.00 uur)

Welke sporen van strijd kent Drenthe? Tijdens deze lezing leert u meer over de sporen van strijd, van kasteel tot

onderduikershol.

Spreker: ???

Kosten: 7,50 p.p. (inclusief koffie/thee), voor medewerkers Geopark en HC korting van €2,50 of gehele reeks + excursie voor €70,-, voor medewerkers Geopark en HC korting van €5,-

Locatie: Auditorium

Medewerkers: [REDACTED] + medewerkers museumbalie/winkel

6 FEBRUARI**activiteit **ideeën** zijn oranje gekleurd

FEBRUARI 2017			Activiteit	Omschrijving	Vrijwilliger/medewer kers	Prijs	Vakantie s
Wo	1	INLOOP 19.30 UUR	CURSUS IJSTIJDEN VROEGER EN NU			€60,-	
Do	2						
Za	4	14 uur	RONDLEIDING HC	Aanmelden via <a href="mailto:communicatie@hunebe
dcentrum.nl">communicatie@hunebe dcentrum.nl		€2,50 P.P.	
Zo	5	14 uur	RONDLEIDING OP	Aanmelden via <a href="mailto:communicatie@hunebe
dcentrum.nl">communicatie@hunebe dcentrum.nl		€2,50 P.P.	
Ma	6						
Di	7						
Wo	8	VANAF 13.30 UUR	STENENSPREEKUUR	STENEN LATEN DETERMINEREN		GRATIS	
Wo	8	INLOOP 19.30 UUR	CURSUS IJSTIJDEN VROEGER EN NU			€60,-	
Do	9	INLOOP 19.00 UUR	LEZING – DE SCHATTEN VAN DRENTHE	Van Drouwenerzand tot Sleenerbos		€70,- curs. of €7,50 p.l.	
Vr	10						
Za	11	14 uur	RONDLEIDING HC	Aanmelden via <a href="mailto:communicatie@hunebe
dcentrum.nl">communicatie@hunebe dcentrum.nl			
Zo	12	14 uur	RONDLEIDING OP	Aanmelden via <a href="mailto:communicatie@hunebe
dcentrum.nl">communicatie@hunebe dcentrum.nl			

Zo	12	14.00 - 16.00 UUR	LEZING - WAT ZIT ER ONDER ONZE VOETEN - VAN AARDKERN TOT AARDOPPERVLAKTE	Nederland in het Kwartair; Pleistoceen en Holoceen, Ijstijden, sedimenten, kustvorming, etc.	Spreker: Dr. [REDACTED] TNO, Utrecht	€5,- MEDEWERKERS GEOPARK EN HC GRATIS	
Ma	13						
Di	14	11.00-17.00 UUR	VALENTIJNSBOODSC HAP: verklaar de liefde aan je geliefde en ontvang een gratis foto van dit moment	verklaar de liefde aan je geliefde	[REDACTED] DAVADO (HW regelt dit)		VALENTIJNSDAG
Wo	15	INLOOP 19.30 UUR	CURSUS IJSTIJDEN VROEGER EN NU		[REDACTED]	€60,-	
Do	16						
Vr	17						
Za	18	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie n
Zo	19	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie n
Zo	19	13.30 Uur	Oekmiddag	In de tentoonstellingsruimte: Het geheim van Oek	[REDACTED]		Vakantie n
Ma	20	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie n
Di	21	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie n

Di	21	13.00 en 15.00 uur	HUNEBEDRANGER	NGV – GEA KIDS			Vakantie n
Di	21	19.00 UUR	DRENTSE QUIZ		HUUS VAN DE TOAL	€5,- p.p.	Dag van de moeder-taal
Wo	22	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie n
Wo	22	13.30 Uur	Oekmiddag	In de tentoonstellingsruimte: Het geheim van Oek			Vakantie n
Wo	22	INLOOP 19.30 UUR	CURSUS IJSTIJDEN VROEGER EN NU			€60,-	
Do	23	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie n
Do	23	INLOOP 19.00 UUR	LEZING - DE SCHATTEN VAN DRENTHE	Van smeltwater tot Drentse Aa		€70,- curs. of €7,50 p.l.	
Vr	24	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie n
Vr	24	14-15 UUR	HONDSRUGKIDS				
Za	25	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie n+m+z
Zo	26	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie n+m+z CARNAVAL

Ma	27	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie m+z
Di	28	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie m+z
Di	28	13.00 en 15.00 uur	Hunebedrangers	GEA kids			Vakantie m+z

Rondleidingen bij het Hunebedcentrum**Zaterdag-zondag 4-5 en 11-12 februari om 13.00 uur**

Rondleidingen Ontmoet in het Oertijdpark prehistorische mensen in levende lijve. Ze nemen u mee in hun wereld en laten u zien hoe het er aan toe ging in de prehistorie.

Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs

Locatie: €2,50 (excl. Entree)

Medewerkers: [REDACTED]

Cursus IJstijden Vroeger en Nu

11, 18 & 25 januari (1,8,15 & 22 februari + 1 & 8 maart) inloop om 19.30 uur, aanvang 20.00 uur.

Levende geschiedenis een cursus voor liefhebbers en belangstellenden voor zwerfstenen en spannende ijstijdverhalen. Want op zwerfstenen raak je niet snel uitgekeken. Maar de verhalen erachter zijn minstens zo boeiend en bovendien zeer divers. Vandaar dat in de komende cursus op negen achtereenvolgende avonden onderwerpen aan de orde komen die laten zien hoe Noord-Nederland aan zijn bodemlagen en zijn zwerfstenen is gekomen en welke gebeurtenissen hier verantwoordelijk voor zijn.

Kosten: €60,- voor de gehele cursus

Locatie: Kenniscentrum

Medewerkers: [REDACTED]

Stenenspreekuur

Woensdag 8 februari om 13.30 uur

Ontrafel het geheim van de kei. Keiendokter [REDACTED] houdt spreekuur bij het Hunebedcentrum in Borger. Hij geeft gratis uitleg bij stenen die door de bezoekers zijn meegenomen. Iedereen mag stenen meenemen, het is voor jong en oud. Wie weet zit er achter jouw steen een heel bijzonder verhaal.

Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs

Locatie: Kenniscentrum

Medewerkers: [REDACTED]

Lezing - "De Schatten van Drenthe – Van Drouwenerzand tot Sleenerbos"

Donderdag 9 februari 2017 om 19.30 uur (inloop 19.00 uur)

Welke natuurschatten kent Drenthe? Tijdens deze lezing leert u meer over de natuurschatten in Drenthe, van Drouwenerzand tot Sleenerbos.

Spreker: ???

Kosten: 7,50 p.p. (inclusief koffie/thee), voor medewerkers Geopark en HC korting van €2,50 of gehele reeks + excursie voor €70,-, voor medewerkers Geopark en HC korting van €5,-

Locatie: Auditorium

Medewerkers: [redacted] + medewerkers museumbalie/winkel

Valentijnsboodschap

Dinsdag 14 februari

Verklaar je liefde aan je geliefde. verklaar de liefde aan je geliefde en ontvang een gratis foto van dit moment.

Kosten: gratis

Locatie: Hunebed

Medewerkers: [redacted]

Lezing - "WAT ZIT ER ONDER ONZE VOETEN – VAN AARDKERN TOT AARDOPPERVLAKTE"

Zondag 15 februari 2017 om 14.00 uur

Nederland in het Mesozoïcum en Tertiair; sedimentologie, klimaat, flora en fauna

Spreker: Dr. [redacted] TNO, Utrecht

Kosten: 5,- euro p.p. (inclusief koffie/thee), voor medewerkers Geopark en HC gratis

Locatie: Auditorium

Medewerkers: [redacted] [redacted] medewerkers museumbalie/winkel

Oekmiddag

Zondag 19 februari om 13.30-15.00 uur

Een interactieve luister-leer-beleef en -doe middag over de tijd van Oek, een kind van de Hunebedbouwers.

Leeftijd: 4 – 10 jaar.

Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs

Locatie: Hunebedcentrum – Het geheim van Oek

Medewerkers: [redacted]

Drentse Quiz

Dinsdag 21 februari 2017 om 19.00 uur

In samenwerking met Huus van de Toal wordt speciaal op de dag van de moedertaal, een echte Drentse quiz georganiseerd. Dus ga de strijd aan en ontdek hoe goed jouw Drents is!

Kosten: 5,- euro p.p.

Medewerkers: [redacted] medewerkers museumbalie/winkel

Hunebedrangers**Dinsdag 21 en 28 februari om 13.00 en 15.00 uur****Ontdek de IJstijden.** Wist je dat Drenthe tijdens een van de ijstijden onder een pak ijs lag van 1 km? En dat je tijdens een andere ijstijd naar Engeland kon lopen? Superranger Koos Tap verteld je alles over de ijstijden.**Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs****Locatie: Kenniscentrum****Medewerkers:** [REDACTED]**Oekmiddag****Woensdag 22 februari om 13.30-15.00 uur**

Een interactieve luister-leer-beleef en -doe middag over de tijd van Oek, een kind van de Hunebedbouwers. Leeftijd: 4 – 10 jaar.

Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs**Locatie: Hunebedcentrum – Het geheim van Oek****Medewerkers:** [REDACTED]**Lezing - "De Schatten van Drenthe – Van smeltwater tot Drentse Aa"****Donderdag 23 februari 2017 om 19.30 uur (inloop 19.00 uur)**

Welke waterschatten kent Drenthe? Tijdens deze lezing leert u meer over de waterschatten in Drenthe, van smeltwater tot Drentse Aa.

Spreker: ???

Kosten: 7,50 p.p. (inclusief koffie/thee), voor medewerkers Geopark en HC korting van €2,50 of gehele reeks + excursie voor €70,-, voor medewerkers Geopark en HC korting van €5,-**Hondsrugkids****Vrijdag 24 februari om 14-15 uur****Ontdek de natuur.** Kom mee de natuur in!**Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs****Locatie: Kenniscentrum****Medewerkers:** [REDACTED]**Voorjaarsvakantie bij het Hunebedcentrum****18 februari – 5 maart om 13.00 uur****Levende geschiedenis** Ontmoet in het Oertijdpark prehistorische mensen in levende lijve. Ze nemen u mee in hun wereld en laten u zien hoe het er aan toe ging in de prehistorie.

Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs
Locatie: Oertijdpark
Medewerkers:

7 MAART**activiteit **ideeën** zijn oranje gekleurd

MAART 2017			Activiteit	Omschrijving	Vrijwilliger / medewerkers	Prijs	Vakanties
Wo	1	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie m+z
Wo	1	13.30 Uur	Oekmiddag	In de tentoonstellingsruimte: Het geheim van Oek			Vakantie m+z
Wo	1	INLOOP 19.30 UUR	CURSUS IJSTIJDEN VROEGER EN NU			€60,-	Vakantie m+z
Do	2	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie m+z
Vr	3	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie m+z
Za	4	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie m+z
Zo	5	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie m+z
Ma	6						
Di	7						
Wo	8	VANAF 13.30 UUR	STENENSPREEKUUR	STENEN LATEN DETERMINEREN		GRATIS	Internationale Vrouwendag

Wo	8	INLOOP 19.30 UUR	CURSUS IJSTIJDEN VROEGER EN NU			€60,-	
Do	9	INLOOP 19.00 UUR	LEZING - DE SCHATTEN VAN DRENTHE	Van kunstkei tot Van Gogh		€70,- curs. of €7,50 p.l.	
Vr	10	AANVAN G 9.30 UUR	VRIJWILLIGERSDAG - NL DOET	Handen uit de mouwen p het buitenterrein		GRATIS	
Za	11	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		
Zo	12	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		
Ma	13						
Di	14						
Wo	15						
Do	16						
Vr	17						
Za	18	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		
Za	18	11.00 UUR	LEZING - DE SCHATTEN VAN DRENTHE - EXCURSIE	Excursie -Schatten van het archeologische depot		€70,- curs. of €35,- exc.	
Zo	19	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		
Zo	19	13.30 Uur	Oekmiddag	In de tentoonstellingsruimte: Het geheim van Oek			
Ma	20						

Di	21	19.00 UUR	DICHTER BIJ HET HUNEBED			€12,- incl. entree museum	Wereld Poëziedag
Wo	22	14-16 UUR	OERBOMEN PLANTEN			GRATIS	Nationale Boomfeest dag/begin v/d lente/ Wereldwat erdag
Do	23	10-17 UUR	SPEURTOCHT: HET HEELAL EN DE HUNEBEDBOUWERS			GRATIS	Meteorolo giedag
Vr	24	12.00- 14.00 UUR	OER-PANNENKOEK ETEN			€7,50	NATIONAL E PANNENK OEKDAG
Za	25	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		BOEKENW EEK
Zo	26	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		BOEKENW EEK
Zo	26	14.00 UUR	Boekvoordracht 'Moord in het museum'			€5,- incl. het boek	BOEKENW EEK
Ma	27						BOEKENW EEK
Di	28						BOEKENW EEK
Wo	29	13.30 Uur	Oekmiddag	In de tentoonstellingsruimte: Het geheim van Oek			BOEKENW EEK
Do	30						BOEKENW EEK

Vr	31						BOEKENW EEK
----	----	--	--	--	--	--	----------------

Weekend bij het Hunebedcentrum**Zaterdag-zondag 11-12, 18-19 en 25-26 maart om 13.00 uur****Levende geschiedenis** Ontmoet in het Oertijdpark prehistorische mensen in levende lijve. Ze nemen u mee in hun wereld en laten u zien hoe het er aan toe ging in de prehistorie.**Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs****Locatie: Oertijdpark****Medewerkers:** [REDACTED] + oproepkrachten**Voorjaarsvakantie bij het Hunebedcentrum****18 februari – 5 maart om 13.00 uur****Levende geschiedenis** Ontmoet in het Oertijdpark prehistorische mensen in levende lijve. Ze nemen u mee in hun wereld en laten u zien hoe het er aan toe ging in de prehistorie.**Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs****Locatie: Oertijdpark****Medewerkers:** [REDACTED] + oproepkrachten**Cursus IJstijden Vroeger en Nu****11, 18 & 25 januari (1,8,15 & 22 februari + 1 & 8 maart) inloop om 19.30 uur, aanvang 20.00 uur.****Levende geschiedenis** een cursus voor liefhebbers en belangstellenden voor zwerfstenen en spannende ijstijdverhalen. Want op zwerfstenen raak je niet snel uitgekeken. Maar de verhalen erachter zijn minstens zo boeiend en bovendien zeer divers. Vandaar dat in de komende cursus op negen achtereenvolgende avonden onderwerpen aan de orde komen die laten zien hoe Noord-Nederland aan zijn bodemlagen en zijn zwerfstenen is gekomen en welke gebeurtenissen hier verantwoordelijk voor zijn.**Kosten: €60,- voor de gehele cursus****Locatie: Kenniscentrum****Medewerkers:** [REDACTED]**Oekmiddag****Woensdag 1 maart om 13.30-15.00 uur**

Een interactieve luister-leer-beleef en -doe middag over de tijd van Oek, een kind van de Hunebedbouwers. Leeftijd: 4 – 10 jaar.

Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs**Locatie: Hunebedcentrum – Het geheim van Oek****Medewerkers:** [REDACTED]

Stenenspreekuur**Woensdag 8 maart om 13.30 uur**

Ontrafel het geheim van de kei. Keiendokter [REDACTED] houdt spreekuur bij het Hunebedcentrum in Borger. Hij geeft gratis uitleg bij stenen die door de bezoekers zijn meegenomen. Iedereen mag stenen meenemen, het is voor jong en oud. Wie weet zit er achter jouw steen een heel bijzonder verhaal.

Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs**Locatie: Kenniscentrum****Medewerkers:** [REDACTED]**Gewas én werk****Woensdag 8 maart tussen 15.00-16.00 uur**

Offer/dansrituelen voor goede arbeid en oogst. Om ervoor te zorgen dat de oogst lukt en de arbeid goed verloopt worden er offer en dansrituelen uitgevoerd in de hoop dat het jaar 2017 een vruchtbare oogst opleverd.

Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs**Locatie: Oertijdpark****Medewerkers:** [REDACTED]**Lezing - "De Schatten van Drenthe – Van Kunstkei tot Van Gogh"****Donderdag 9 maart 2017 om 19.30 uur (inloop 19.00 uur)**

Welke kunstschaten kent Drenthe? Tijdens deze lezing leert u meer over de kunstschaten in Drenthe, van kunstkei tot Van Gogh.

Spreker: [REDACTED]

Kosten: 7,50 p.p. (inclusief koffie/thee), voor medewerkers Geopark en HC korting van €2,50 of gehele reeks + excursie voor €70,-, voor medewerkers Geopark en HC korting van €5,-

Vrijwilligersdag: NL doet**Vrijdag 10 maart vanaf 9.30 uur**

De handen uit de mouwen. Deze dag gaan we aan de slag om het buitenterrein weer netjes te maken. Er zal worden gewied, gezaaid, gevlochten en gesnoeid.

Kosten: gratis**Locatie: Oertijdpark****Medewerkers:** [REDACTED]

Excursie - "De Schatten van Drenthe – De schatten van het archeologische depot"**Zaterdag 18 maart 2017 om 19.30 uur (inloop 19.00 uur)**

Welke schatten liggen er in het archeologisch depot? Tijdens deze excursie wandelen we door het noordelijke archeologische depot in Nuis en krijgen we te horen hoe een depot haar schatten verzameld, bewaard en tentoontsteld.

Excursieleiders: [REDACTED]

Kosten: 35,- p.p. (inclusief koffie/thee) of gehele reeks + excursie voor €70,-, voor medewerkers Geopark en HC korting van €5,-

Oekmiddag**Zondag 19 maart om 13.30-15.00 uur**

Een interactieve luister-leer-beleef en -doe middag over de tijd van Oek, een kind van de Hunebedbouwers. Leeftijd: 4 – 10 jaar.

Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs**Locatie: Hunebedcentrum – Het geheim van Oek**

Medewerkers: [REDACTED]

Dichter bij het Hunebed**Dinsdag 21 Maart 2017 om 19.00 uur**

Speciaal in het kader van de Wereld Poëziedag zullen op het terrein van het Hunebedcentrum, en niet te vergeten het grootste hunebed van Nederland, gedichten worden voorgedragen over deze magnifieke bouwwerken.

Kosten: €12,- voor de gedichtenavond incl. entree museum.**Startlocatie: Museum****Medewerkers: [REDACTED] medewerkers museumbalie/winkel****Oer-bomen planten****Woensdag 22 maart 14.00-16.00 uur**

Plant een echte Oer-boom! Kom langs bij het Hunebedcentrum en plant een echte boom uit de prehistorie, zoals een eik, beuk, linde of een berk!

Kosten: gratis**Locatie: Oertijdpark**

Medewerkers: [REDACTED]

Het heelal en de hunebedbouwers

Dinsdag 21 maart 2017 tussen 10.00-17.00 uur

Kom naar het Hunebedcentrum, doe mee aan de speurtocht en ontdek wat de hunebedbouwers allemaal al wisten over het heelal...

Kosten: gratis op vertoon van een geldig entreebewijs

Locatie: Museum

Medewerkers: [REDACTED] medewerkers museumbalie/winkel

Oer-pannenkoek eten

Vrijdag 24 maart 12.00-14.00 uur

Oer-pannenkoek eten in het museum. Kom langs bij het Hunebedcentrum en zet je tanden in een echte Oer-pannenkoek, gemaakt van oer-granen zoals eenkoorn of spelt. En natuurlijk ook en oer-beleg zoals lekker honing, vlierblessenjam of kies voor spek en/of kaas.

Kosten: €7,50

Locatie: Café

Medewerkers: [REDACTED] medewerkers café

Boekvoordracht 'Moord in het museum'

Zaterdag 26 maart om 14.00 uur

Spanning en literatuur in het museum. Een spannend verhaal over een moord in een museum, geschreven door de directeur van het Hunebedcentrum, [REDACTED] Het boek zal worden voorgedragen door de schrijver zelf, speciaal voor de boekenweek van 2017.

Kosten: €5,- incl. een gesigneerd exemplaar van 'Moord in het museum'

Locatie: Auditorium

Medewerkers: [REDACTED] medewerkers balie/museum

Oekmiddag

Woensdag 29 maart om 13.30-15.00 uur

Een interactieve luister-leer-beleef en -doe middag over de tijd van Oek, een kind van de Hunebedbouwers. Leeftijd: 4 – 10 jaar.

Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs

Locatie: Hunebedcentrum – Het geheim van Oek

Medewerkers: [REDACTED]

8 APRIL* (MAAND VAN GEKLEURD GRIJS)*activiteit **ideeën** zijn oranje gekleurd

APRIL 2017			Activiteit	Omschrijving	Vrijwilliger/medewerkers	Prijs	Vakanties
Za	1	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		1 APRIL/BOEKENWEEK
Zo	2	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		BOEKENWEEK
Zo	2	14.00 UUR	Boekvoordracht 'Moord in het museum'			€5,- incl. het boek	BOEKENWEEK
Ma	3	Hele dag	Speurtocht: prehistorie	In kader van Museumweek		Gratis	MUSEUMWEEK
Di	4	Hele dag	Speurtocht: prehistorie	In kader van Museumweek		Gratis	MUSEUMWEEK
Wo	5	Hele dag	Speurtocht: prehistorie	In kader van Museumweek		Gratis	MUSEUMWEEK
Wo	5	10-11 uur	Archeologisch goud in het museum: rondleiding	In kader van Museumweek		Gratis	MUSEUMWEEK
Do	6	Hele dag	Speurtocht: prehistorie	In kader van Museumweek		Gratis	MUSEUMWEEK
Vr	7	13.30 uur	OP ONTDEKKING MET EEN ARCHEOLOOG	Aanmelden via communicatie@hunebedcentrum.nl		GRATIS	MUSEUMWEEK
Vr	7	Hele dag	Speurtocht: prehistorie	In kader van Museumweek		Gratis	MUSEUMWEEK
Za	8	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		MUSEUMWEEK

Za	8	Hele dag	Speurtocht: prehistorie	In kader van Museumweek		Gratis	MUSEUMWEEK
Zo	9	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		MUSEUMWEEK
Zo	9	Hele dag	Speurtocht: prehistorie	In kader van Museumweek		Gratis	MUSEUMWEEK
Zo	9	13.30 Uur	Oekmiddag	In de tentoonstellingsruimte: Het geheim van Oek			MUSEUMWEEK
Ma	10						
Di	11						
Wo	12	VANAF 13.30 UUR	STENENSPREEKUUR	STENEN LATEN DETERMINEREN		GRATIS	
Do	13						
Vr	14	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Paasweek end
Vr	14	11-17 UUR	VOEDSELWEEKEND				
Za	15	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Paasweek end
Za	15	11-17 UUR	VOEDSELWEEKEND				
Zo	16	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Paasweek end
Zo	16	11-17 UUR	VOEDSELWEEKEND				
Ma	17	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Paasweek end

Ma	18	11-17 UUR	VOEDSELWEEKEND				
Di	18						
Wo	19						
Do	20						
Vr	21						
Za	22	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		MEIVAKAN TIE n+m+z
Za	22	14.00	RONDLEIDING IJSTIJDEN EN PREHISTORIE	Expeditiepoort geopark ijstijden/prehistorie en keientuin	->		Dag van de Aarde
Zo	23	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		MEIVAKAN TIE n+m+z
Zo	23	14.00 UUR	VOORLEESMIDDAG OEK			gratis	DAG VAN HET BOEK (UNESCO)
Ma	24	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		MEIVAKAN TIE n+m+z
Di	25	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		MEIVAKAN TIE n+m+z
Di	25	13.00 Uur	HUNEBEDRANGERS	NGV – GEA KIDS			MEIVKANT IE n+m+z
Wo	26	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		MEIVAKAN TIE n+m+z
Wo	26	13.00 Uur	Langs stenen, graven en hunebed.				MEIVKANT IE n+m+z

Wo	26	13.30 Uur	Oekmiddag	In de tentoonstellingsruimte: Het gehelm van Oek			MEIVAKAN TIE n+m+z
Do	27	13-17 UUR	LEVENE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		MEIVAKAN TIE n+m+z
Vr	28	13-17 UUR	LEVENE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		MEIVAKAN TIE n+m+z
Vr	28	14-15 UUR	HONDSRUGKIDS				
Za	29	13-17 UUR	LEVENE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		MEIVAKAN TIE n+m+z
Za	29	13-17 UUR	METAALWEEKEND				
Zo	30	13-17 UUR	LEVENE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		MEIVAKAN TIE n+m+z / Europese dag van de megalithis che cultuur
Zo	30	13-17 UUR	METAALWEEKEND				

Weekend bij het Hunebedcentrum**Zaterdag-zondag 1-2 en 8-9 april om 13.00 uur****Levende geschiedenis** Ontmoet in het Oertijdpark prehistorische mensen in levende lijve. Ze nemen u mee in hun wereld en laten u zien hoe het er aan toe ging in de prehistorie.**Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs****Locatie: Oertijdpark****Medewerkers: [REDACTED] + oproepkrachten****Speurtocht naar de prehistorie****Maandag-Zondag 3-9 april****Speurtocht** Wie waren de hunebedbouwers? Hoe leefden ze? Hoe bouwden ze een hunebed. Tijdens deze speurtocht leer je meer over de hunebedden, hun aardewerk en hun huizen.**Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs****Locatie: Museum****Medewerkers: [REDACTED]****Archeologisch goud in het museum****Woensdag 5 april om 10.00 uur****Rondleiding** Beleef ons museale goud vanuit het perspectief van een archeoloog en laat u meenemen naar het echte archeologische goud van Drenthe. Ga samen met onze archeologe [REDACTED] door het museum en kom oog in oog te staan met trechterbekers, hamers, bijlen en ander archeologisch goud van 5.000 jaar oud. En natuurlijk mag ook een bezoek aan de schatkamer van als die archeologisch goud, het grootste hunebed van Nederland, niet ontbreken. Nieuwsgierig naar het echte archeologische goud van Drenthe? Dat kan bij het Hunebedcentrum!**Kosten: Gratis op vertoon van geldig entreebewijs****Locatie: Museum****Medewerkers: [REDACTED]****Op ontdekking met een archeoloog****Vrijdag 7 april om 13.30 uur****Rondleidingen** Wie waren de hunebedbouwers? Hoe leefden ze? Hoe bouwden ze een hunebed. Tijdens deze rondleiding met de archeoloog van het Hunebedcentrum leert u meer over de hunebedden, hun aardewerk en hun huizen.**Kosten: €2,50 (excl. Entree)**

Locatie: Museum

Medewerkers: [REDACTED]

Oekmiddag

Zondag 9 april om 13.30-15.00 uur

Een interactieve luister-leer-beleef en -doe middag over de tijd van Oek, een kind van de Hunebedbouwers.

Leeftijd: 4 – 10 jaar.

Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs

Locatie: Hunebedcentrum – Het geheim van Oek

Medewerkers: [REDACTED]

Boekvoordracht 'Moord in het museum'

Zondag 2 april om 14.00 uur

Spanning en literatuur in het museum. Een spannend verhaal over een moord in een museum, geschreven door de directeur van het Hunebedcentrum, [REDACTED]. Het boek zal worden voorgedragen door de schrijver zelf, speciaal voor de boekenweek van 2017.

Kosten: €5,- incl. een gesigneerd exemplaar van 'Moord in het museum'

Locatie: Auditorium

Medewerkers: [REDACTED] medewerkers balie/museum

Stenenspreekuur

Woensdag 12 april om 13.30 uur

Ontrafel het geheim van de kei. Keiendokter [REDACTED] houdt spreekuur bij het Hunebedcentrum in Borger. Hij geeft gratis uitleg bij stenen die door de bezoekers zijn meegenomen. Iedereen mag stenen meenemen, het is voor jong en oud. Wie weet zit er achter jouw steen een heel bijzonder verhaal.

Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs

Locatie: Kenniscentrum

Medewerkers: [REDACTED]

Oer-voedsel Weekend

14 april – 17 april om 13.00 uur

Ontdek het voedsel uit de prehistorie Ontmoet in het Oertijdpark prehistorische mensen die alles vertellen over het eten uit de prehistorie. Het jagen en verzamelen van het eten tot het klaarmaken van het eten.

Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs

Locatie: Oertijdpark

Medewerkers: [REDACTED]

Meivakantie bij het Hunebedcentrum

22 april – 7 mei om 13.00 uur

Levende geschiedenis Ontmoet in het Oertijdpark prehistorische mensen in levende lijve. Ze nemen u mee in hun wereld en laten u zien hoe het er aan toe ging in de prehistorie.

Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs

Locatie: Oertijdpark

Medewerkers: [REDACTED] + oproepkrachten

Hunebedranger

Dinsdag 25 april om 13.00 en 15.00 uur

Ontdek de Mammoeten. Mammoeten leefden in de ijstijd op de plek die we nu Drenthe noemen. Maar wat aten ze? Hoe groot werden ze? En hoe zwaar is de kies van een mammoet? Superranger Koos Tap geeft je een blik in het leven deze dieren.

Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs

Locatie: Kenniscentrum

Medewerkers: [REDACTED]

Metaal Weekend

29 april – 30 april om 13.00 uur

Ontdek de metalen uit de prehistorie Ontmoet in het Oertijdpark prehistorische mensen die alles vertellen over de metalen uit de prehistorie. Leer alles over het bewerken van metalen, van tin tot goud.

Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs

Locatie: Oertijdpark

Medewerkers: [REDACTED]

Rondleiding IJstijden en Prehistorie

Zondag 22 april om 14.00 uur

Leer meer over de Hondsrug. De gids neemt u mee langs het verhaal van het ontstaan van het Hondsruggebied en u krijgt ook uitleg over de diversiteit van stenen uit de ijstijd. Dit alles speciaal voor de dag van de aarde.

Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs

Locatie: Expeditiepoort

Medewerkers: [REDACTED]

Voorleesmiddag Oek

Zondag 23 april om 14.00 uur

Ervaar het leven van Oek. Een leuk verhaal over Oek, het kind van een Hunnebedbouwer die je alles verteld over zijn leven samen met zijn hond Max. Speciaal voor de dag van het boek.

Kosten: gratis

Locatie: Auditorium

Medewerkers: [REDACTED]

Oekmiddag

Woensdag 26 april om 13.30-15.00 uur

Een interactieve luister-leer-beleef en -doe middag over de tijd van Oek, een kind van de Hunebedbouwers.
Leeftijd: 4 – 10 jaar.

Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs

Locatie: Hunebedcentrum – Het geheim van Oek

Medewerkers: [REDACTED]

Wandeling langs graven, stenen en hunebed

Woensdag 26 april om 13-15 uur.

[REDACTED] neemt u mee op pad langs diverse soorten stenen, langs graven en langs het grootste stenengraf van Nederland! Hij zal u vertellen hoe de stenen in Drenthe terecht zijn gekomen, waarom deze zo belangrijk zijn en wat onze voorvaders met deze stenen gedaan hebben.

De wandeling duurt zo'n twee uur waarbij u onder andere door het centrum van Borger komt, maar ook het prachtige Hondsrug-landschap ervaart.

Kosten: gratis

Aanmelden: Graag via [REDACTED] [@hunebedcentrum.nl](mailto:[REDACTED]@hunebedcentrum.nl)

Locatie vertrek: Kenniscentrum

Medewerkers: [REDACTED]

Hondsrugkids

Vrijdag 28 April om 14-15 uur

Ontdek de natuur. Kom mee de natuur in!

Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs

Locatie: Kenniscentrum

Medewerkers:

9 MEI**activiteit **ideeën** zijn oranje gekleurd

MEI 2017			Activiteit	Omschrijving	Vrijwilliger/medewer kers	Prijs	Vakantie s
Ma	1	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		DAG VAN DE ARBEID/ CARNAVAL SVAK.
Di	2	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		CARNAVAL SVAK.
Di	2	10-17 UUR	FIETSRROUTE LANGS DE HUNEBEDDEN			GRATIS	Landelijke Fietsdag
Wo	3	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		CARNAVAL SVAK.
Do	4	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		CARNAVAL SVAK./DO DENHERD ENKING
Vr	5	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		BEVRIJDI NGSDAG
Za	6	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		CARNAVAL SVAK.
Zo	7	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		CARNAVAL SVAK.
Zo	7	9-16 UUR	Voorjaarsfair Hotel Hunzebergen		+ 2 oproepkrachten		CARNAVAL SVAK.
Ma	8						

Di	9	19.00 UUR	LEZING- HUNEBEDDEN EN EUROPA			€5,-	EUROPAD AG
Wo	10	VANAF 13.30 UUR	STENENSPREEKUUR	STENEN LATEN DETERMINEREN		GRATIS	
Wo	10	11-16 UUR	OEK DAG				
Do	11						
Vr	12						
Za	13	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		
Zo	14	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		MOEDERD AG
Zo	14	14.00	KEI-LEUK SIERAAD MAKEN MET MAMA EN/OF OMA incl. museumbezoek			€12,50 moeder €6 kind	MOEDERD AG
Ma	15						Dag van het gezin
Di	16						
Wo	17						
Do	18	14.00	RONDLEIDING Speuren naar Hunebedbouwers			GRATIS	INTERNAT IONALE MUSEUMD AG
Vr	19						
Za	20	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Geoparkw eek

Zo	21	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Geoparkw eek
Ma	22						Geoparkw eek
Di	23						Geoparkw eek
Wo	24						Geoparkw eek
Do	25	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		HEMELVA ART/ Geoparkw eek
Do	25	11-17 UUR	VAN LINNEN TOT LEER WEEKEND				
Vr	26	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		HEMELVA ARTWEEK END/ Geoparkw eek
Vr	26	11-17 UUR	VAN LINNEN TOT LEER WEEKEND				
Za	27	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS WEEKEND		Oproepkrachten + coördinator		HEMELVA ARTWEEK END/BEGI N RAMADAN / DAG VAN D EKUNSTE NAAR/ Geoparkw eek

Za	27	11-17 UUR	VAN LINNEN TOT LEER WEEKEND		SABINE VAN WIJK		
Zo	28	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		HEMELVA ARTWEEK END/DAG VAN HET PARK/ Geoparkw eek
Zo	28	11-17 UUR	VAN LINNEN TOT LEER WEEKEND				
Ma	29						Geoparkw eek
Di	30						Geoparkw eek
Wo	31						Geoparkw eek

Weekend bij het Hunebedcentrum

Zaterdag-zondag 13-14 en 20-21 mei om 13.00 uur

Levende geschiedenis Ontmoet in het Oertijdpark prehistorische mensen in levende lijve. Ze nemen u mee in hun wereld en laten u zien hoe het er aan toe ging in de prehistorie.

Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs

Locatie: Oertijdpark

Medewerkers: [REDACTED] + oproepkrachten

Meivakantie bij het Hunebedcentrum

22 april – 7 mei om 13.00 uur

Levende geschiedenis Ontmoet in het Oertijdpark prehistorische mensen in levende lijve. Ze nemen u mee in hun wereld en laten u zien hoe het er aan toe ging in de prehistorie.

Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs

Locatie: Oertijdpark

Medewerkers: [REDACTED] + oproepkrachten

Fietsroute langs de hunebedden**Vrijdag 5 mei****Fietsroute** Ontvang een gratis fietsroute en ga op pad om mooie, unieke en bijzondere hunebedden te bekijken.**Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs, fietsen zijn eventueel te huur.****Locatie: Museumbalie****Medewerkers:** [REDACTED] **medewerkers balie/entree****Bevrijdingsdag****Vrijdag 5 mei****Levende geschiedenis** Ontmoet in het Oertijdpark prehistorische mensen in levende lijve. Ze nemen u mee in hun wereld en laten u zien hoe het er aan toe ging in de prehistorie.**Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs****Locatie: Oertijdpark****Medewerkers:** [REDACTED] **+ oproepkrachten****Voorjaarsfair Hotel Hunzebergen****Zondag 7 mei****Kraam + activiteiten** activiteiten extern: boogschieten en vuur maken**Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs****Locatie: Hotel Hunzebergen Exloo****Medewerkers:** [REDACTED] **+ 2 oproepkrachten****Stenenspreekuur****Woensdag 10 mei om 13.30 uur****Ontrafel het geheim van de kei.** Keiendokter Harrie Huisman houdt spreekuur bij het Hunebedcentrum in Borger. Hij geeft gratis uitleg bij stenen die door de bezoekers zijn meegenomen. Iedereen mag stenen meenemen, het is voor jong en oud. Wie weet zit er achter jouw steen een heel bijzonder verhaal.**Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs****Locatie: Kenniscentrum****Medewerkers:** [REDACTED]**Rondleiding – Speuren naar hunebedbouwers****Donderdag 18 mei om 14.00 uur****Speuren naar hunebedbouwers.** Op zoek naar de eerste boeren van Drenthe. Wie waren de hunebedbouwers?

Waar woonde ze? Hoe bouwden ze een hunebed? De gids leert u alles over het leven van deze prehistorische mensen.

Kosten: €2,50 (Excl. Entree)

Locatie: Museum

Medewerkers: [REDACTED]

Lezing – Hunebedden en Europa.

Dinsdag 9 mei om 19.00 uur

Hunebedden in Europa!? Veel mensen denken bij de hunebedden alleen aan Drenthe, maar is dit wel zo? De trechterbekercultuur, oftewel hunebedbouwers, leefden in een groot gebied in Europa van Engeland tot aan Oekraïne, van Zweden tot aan zuid Duitsland. Maar hunebedden oftewel monumenten van steen vinden we overal in Europa, denk maar aan Stonehenge, de tempels in Malta, de menhirs in Frankrijk en de Steencirkels in Groot-Brittannië. Harrie Wolters zal u meenemen op een reis langs de hunebedden van Europa.

Kosten: €5,- p.p.

Locatie: Auditorium

Medewerkers: [REDACTED] **medewerkers entree**

Oekdag

Woensdag 10 mei om 11.00 – 16.00 uur

Welkom in wereld van Oek. Met leuke activiteitjes, voorleesmiddag en nog veel meer!

Kosten: Gratis op vertoon van geldig entreebewijs, voor sommige activiteiten kan een bijdrage worden gevraagd.

Locatie: Kenniscentrum

Medewerkers: [REDACTED]

Kei-leuk sieraad maken met mama en/of oma

Zondag 14 mei om 14.00 uur

Maak een kei-leuk sieraad. Kom samen met mama en/of oma langs en krijg een rondleiding door het museum waarna we aan de slag gaan om voor iedereen een keileuk sieraad te maken van keitjes.

Kosten: €12,50 volwassenen en €6,- kind t/m 11 jaar

Locatie: Kenniscentrum

Medewerkers: [REDACTED]

Hemelvaartweekend bij het Hunebedcentrum

25 mei – 28 mei om 13.00 uur

Levende geschiedenis Ontmoet in het Oertijdpark prehistorische mensen in levende lijve. Ze nemen u mee in hun wereld en laten u zien hoe het er aan toe ging in de prehistorie.

Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs

Locatie: Oertijdpark

Medewerkers: [REDACTED] + oproepkrachten

Van linnen tot leer weekend**25 mei – 28 mei om 13.00 uur**

Maak kennis met het textiel uit de prehistorie. Ontmoet in het Oertijdpark prehistorische mensen in levende lijve die alles vertellen over textiel. Zij laten zien hoe kleding gemaakt werd vanaf leer tot en met wol.

Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs

Locatie: Oertijdpark

Medewerkers: [REDACTED]

10 JUNI**activiteit **ideeën** zijn oranje gekleurd

JUNI 2017			Activiteit	Omschrijving	Vrijwilliger/medewerkers	Prijs	Vakanties
Do	1	11-16 UUR	SCHOOLPROJECT: KINDEREN IN DE PREHISTORIE				Internationale Dag van de Kinderen/ Geoparkweek
Vr	2						Geoparkweek
Za	3	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		PINKSTER WEEKEND / DAG VAN DE BOUW/ Geoparkweek
Za	3	11-17 UUR	IN VUUR EN VLAM - WEEKEND				
Zo	4	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		PINKSTER WEEKEND / Geoparkweek
Zo	4	11-17 UUR	IN VUUR EN VLAM - WEEKEND				
Ma	5	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		PINKSTER WEEKEND /WERELD MILIEUDAG

Ma	5	11-17 UUR	IN VUUR EN VLAM - WEEKEND				
Di	6						
Wo	7						
Do	8						
Vr	9						
Za	10	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		
Zo	11	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		
Ma	12						
Di	13						
Wo	14	VANAF 13.30 UUR	STENENSPREEKUUR	STENEN LATEN DETERMINEREN		GRATIS	
Wo	14	VANAF 18.00 UUR	AVONDVIERDAAGSE VALTHE	VIA GEOPARK			
Do	15				oproepkrachten		
Vr	16						
Za	17	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		
Zo	18	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		VADERDA G
Zo	18	13-17 UUR	JAGEN EN VUUR MAKEN MET PAPA EN/OF OPA			€ 7,50 volw. € 3,50 kind.	VADERDA G
Ma	19						

Di	20						
Wo	21						Internationale Dag van de Yoga
Do	22						
Vr	23						
Za	24	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		
Zo	25	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		SUIKERFEEST
Ma	26						SUIKERFEEST
Di	27						SUIKERFEEST
Wo	28						
Do	29						
Vr	30						

Schoolproject: Kinderen in de prehistorie**Donderdag 1 juni tussen 10.00 en 17.00 uur****Het verschil tussen een kind van nu en van toen.** Ontmoet in het Oertijdpark prehistorische mensen en leer over de verschillen tussen de prehistorische kinderen en de kinderen van nu.**Kosten: €1,- + entree****Locatie: Oertijdpark****Medewerkers:** [REDACTED]**Weekend bij het Hunebedcentrum****Zaterdag-zondag 10-11, 17-18 en 24-25 juni om 13.00 uur****Levende geschiedenis** Ontmoet in het Oertijdpark prehistorische mensen in levende lijve. Ze nemen u mee in hun wereld en laten u zien hoe het er aan toe ging in de prehistorie.**Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs****Locatie: Oertijdpark****Medewerkers:** [REDACTED] + oproepkrachten**Pinksterweekend bij het Hunebedcentrum****3 juni – 5 juni om 13.00 uur****Levende geschiedenis** Ontmoet in het Oertijdpark prehistorische mensen in levende lijve. Ze nemen u mee in hun wereld en laten u zien hoe het er aan toe ging in de prehistorie.**Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs****Locatie: Oertijdpark****Medewerkers:** [REDACTED] + oproepkrachten**In vuur en vlam weekend****3 juni – 5 juni om 11.00 -16.00uur****Ervaar het vuur.** Ontmoet in het Oertijdpark prehistorische mensen in levende lijve die alles vertellen over vuur. Hoe werd vuur in de prehistorie gemaakt, wat kan je allemaal met vuur?**Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs****Locatie: Oertijdpark****Medewerkers:** [REDACTED]**Stenenspreekuur****Woensdag 14 juni om 13.30 uur****Ontrafel het geheim van de kei.** Keiendokter [REDACTED] houdt spreekuur bij het Hunebedcentrum in Borger.

Hij geeft gratis uitleg bij stenen die door de bezoekers zijn meegenomen. Iedereen mag stenen meenemen, het is voor jong en oud. Wie weet zit er achter jouw steen een heel bijzonder verhaal.

Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs

Locatie: Kenniscentrum

Medewerkers: [REDACTED]

Avondvierdaagse Valthe

Woensdag 14 juni om 18.0 uur. Hunebedbouwers bij hunebedden in Valthe, meer info volgt. Project via [REDACTED]
[REDACTED] Geopark + aangegeven dat kleding ter beschikking wordt gesteld.

Locatie: Valthe

Medewerkers: [REDACTED] + oproepkrachten

Jagen en vuur maken met papa en/of opa

Zondag 18 mei om 14.00 uur

Leer jagen en vuur maken! Kom samen met papa en/of opa langs en krijg een rondleiding door het museum waarna we aan de jacht en daarna mag je samen met papa of opa een echte prehisotirsch vuurtje maken!

Kosten: €12,50 volwassenen en €6,- kind t/m 11 jaar

Locatie: Kenniscentrum

Medewerkers: [REDACTED]

11 JULI**activiteit **ideeën** zijn oranje gekleurd

JULI 2017			Activiteit	Omschrijving	Vrijwilliger/medewer kers	Prijs	Vakantie s
Za	1	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		
Zo	2	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		
Ma	3						
Di	4						
Wo	5						
Do	6						
Vr	7						
Za	8	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie M
Zo	9	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie M
Ma	10	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie M
Di	11	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie M/ Wereldbev olkingsdag
Wo	12	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinato		Vakantie M

Wo	12	VANAF 13.30 UUR	STENENSPREEKUUR	STENEN LATEN DETERMINEREN		GRATIS	
Do	13	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie M
Vr	14	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie M
Za	15	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie M + Z
Zo	16	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie M + Z
Ma	17	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie M + Z
Di	18	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie M + Z
Wo	19	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie M + Z
Do	20	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie M + Z
Vr	21	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie M + Z
Za	22	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie N + M + Z

Zo	23	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie N + M + Z
Zo	23	11-17 UUR	OERGEZONDMARKT			€2,- volw. €1,- kind.	
Ma	24	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie N + M + Z
Di	25	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie N + M + Z
Wo	26	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie N + M + Z
Do	27	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie N + M + Z
Do	27	13.00 UUR	Wandeling langs graven, stenen en hunebed				Vakantie N + M + Z
Vr	28	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie N + M + Z
Vr	28	14-15 UUR	HONDSRUGKIDS: in 1 dag archeoloog				Dag van archeologi e
Za	29	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie N + M + Z
Zo	30	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie N + M + Z
Ma	31	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie N + M + Z

Weekend bij het Hunebedcentrum**Zaterdag-zondag 1-2 juli om 13.00 uur**

Levende geschiedenis Ontmoet in het Oertijdpark prehistorische mensen in levende lijve. Ze nemen u mee in hun wereld en laten u zien hoe het er aan toe ging in de prehistorie.

Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs

Locatie: Oertijdpark

Medewerkers: [REDACTED] + oproepkrachten

Stenenspreekuur**Woensdag 12 juli om 13.30 uur**

Ontrafel het geheim van de kei. Keiendokter [REDACTED] houdt spreekuur bij het Hunebedcentrum in Borger. Hij geeft gratis uitleg bij stenen die door de bezoekers zijn meegenomen. Iedereen mag stenen meenemen, het is voor jong en oud. Wie weet zit er achter jouw steen een heel bijzonder verhaal.

Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs

Locatie: Kenniscentrum

Medewerkers: [REDACTED]

Zomervakantie bij het Hunebedcentrum**8 juli – 3 september om 13.00 uur**

Levende geschiedenis Ontmoet in het Oertijdpark prehistorische mensen in levende lijve. Ze nemen u mee in hun wereld en laten u zien hoe het er aan toe ging in de prehistorie.

Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs

Locatie: Oertijdpark

Medewerkers: [REDACTED] + oproepkrachten

Oergezondmarkt**Zondag 23 juli**

Op zondag 23 juli vindt op het terrein van het Hunebedcentrum de Oergezondmarkt plaats. Gezondheid en bewegen staat centraal. Niet alleen hedendaagse gezondheid maar ook gezondheid in het verleden met een link naar het heden staat centraal. Van paleo-dieet tot foodforest, van yoga tot fietsen, van biologische geitenkaas tot het bij elkaar zoeken van je eigen maaltijd, van kruidentheet tot grasvarkens en nog veel meer. Uniek in zijn soort, maak het mee....

Kosten: €2,- volw. €1,- kind.

Locatie: Buitenterrein

Medewerkers: [REDACTED]

Wandeling langs graven, stenen en hunebed***Donderdag 27 juli om 13-15 uur.***

■■■■■ neemt u mee op pad langs diverse soorten stenen, langs graven en langs het grootste stenengraf van Nederland! Hij zal u vertellen hoe de stenen in Drenthe terecht zijn gekomen, waarom deze zo belangrijk zijn en wat onze voorvaders met deze stenen gedaan hebben.

De wandeling duurt zo'n twee uur waarbij u onder andere door het centrum van Borger komt, maar ook het prachtige Hondsrug-landschap ervaart.

Kosten: gratis**Aanmelden: Graag via ■■■■■@hunebedcentrum.nl****Locatie vertrek: Kenniscentrum****Medewerkers: ■■■■■****Hondsrugkids: in 1 dag archeoloog*****Vrijdag 28 Juli om 14-15 uur*****Ontdek de natuur.** Kom mee de natuur in!**Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs****Locatie: Kenniscentrum****Medewerkers: ■■■■■**

12 AUGUSTUS**activiteit **ideeën** zijn oranje gekleurd

AUGUSTUS 2017			Activiteit	Omschrijving	Vrijwilliger/medewerkers	Prijs	Vakanties
Di	1	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		vakantie N+M+Z
Di	1	13 & 15 UUR	HUNEBEDRANGER	NGV – GEA KIDS			vakantie N+M+Z
Wo	2	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		vakantie N+M+Z
Do	3	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		vakantie N+M+Z
Do	3	13 UUR	Wandeling langs graven, stenen en hunebed				vakantie N+M+Z
Vr	4	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		vakantie N+M+Z
Za	5	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		vakantie N+M+Z
Zo	6	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		vakantie N+M+Z
Zo	6	11 – 17 UUR	OERTIJDMARKT			€2,- volw. €1,- kind.	
Ma	7	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		vakantie N+M+Z

Di	8	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		vakantie N+M+Z
Wo	9	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		vakantie N+M+Z
Wo	9	VANAF 13.30 UUR	STENENSPREEKUUR	STENEN LATEN DETERMINEREN		GRATIS	
Wo	9	14.00 UUR	RONDLEIDING DOOR HET OERTIJD PARK				Dag van de inheemse volken
Do	10	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		vakantie N+M+Z
Do	10	13 UUR	Wandeling langs graven, stenen en hunebed				vakantie N+M+Z
Vr	11	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		vakantie N+M+Z
Za	12	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		vakantie N+M+Z/ Internatio nale Dag van de Jeugd
Zo	13	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		vakantie N+M+Z
Zo	13	11-17 UUR	DAG VAN HET HUNEBED				
Ma	14	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		vakantie N+M+Z

Di	15	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		vakantie N+M+Z
Wo	16	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		vakantie N+M+Z
Do	17	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		vakantie N+M+Z
Do	17	13 UUR	Wandeling langs graven, stenen en hunebed				vakantie N+M+Z
Vr	18	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		vakantie N+M+Z / internatio nale geologieda g???
Za	19	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		vakantie N+M+Z
Zo	20	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		vakantie N+M+Z
Ma	21	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		vakantie N+M+Z
Di	22	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		vakantie N+Z
Di	22	13 & 15 UUR	HUNEBEDRANGER	NGV – GEA KIDS			Vakantie N + Z

Wo	23	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		vakantie N+Z
Do	24	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		vakantie N+Z
Vr	25	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		vakantie N+Z
Vr	25	14-15 UUR	HONDSRUGKIDS: geologie				
Za	26	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		vakantie N+Z
Za	26	11-16	Vuursteendag				vakantie N+Z
Zo	27	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		vakantie N+Z
Zo	27	11-16	Prehistorische vuursteendag				vakantie N+Z
Ma	28	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		vakantie Z
Di	29	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		vakantie Z
Wo	30	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		vakantie Z
Do	31	12-16 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		vakantie Z

Zomervakantie bij het Hunebedcentrum**8 juli – 3 september om 13.00 uur****Levende geschiedenis** Ontmoet in het Oertijdpark prehistorische mensen in levende lijve. Ze nemen u mee in hun wereld en laten u zien hoe het er aan toe ging in de prehistorie.**Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs****Locatie: Oertijdpark****Medewerkers:** [REDACTED] + oproepkrachten**Hunebedrangers****Dinsdag 1 en 22 augustus om 13.00 en 15.00 uur****Ontdek het zand.** Wist je dat Drenthe zonder zand niet zou bestaan? En dat zand eigenlijk ieniemienie steentjes zijn? Superranger [REDACTED] verteld je alles over zand.**Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs****Locatie: Kenniscentrum****Medewerkers:** [REDACTED]**Wandeling langs graven, stenen en hunebed****Donderdagen 3, 10 en 17 augustus om 13-15 uur.**

Gerrit Eggink neemt u mee op pad langs diverse soorten stenen, langs graven en langs het grootste stenengraf van Nederland! Hij zal u vertellen hoe de stenen in Drenthe terecht zijn gekomen, waarom deze zo belangrijk zijn en wat onze voorvaders met deze stenen gedaan hebben.

De wandeling duurt zo'n twee uur waarbij u onder andere door het centrum van Borger komt, maar ook het prachtige Hondsrug-landschap ervaart.

Kosten: gratis**Aanmelden: Graag via** [REDACTED] [\[REDACTED\]@hunebedcentrum.nl](mailto:[REDACTED]@hunebedcentrum.nl)**Locatie vertrek: Kenniscentrum****Medewerkers:** [REDACTED]**Stenenspreekuur****Woensdag 9 augustus om 13.30 uur****Ontrafel het geheim van de kei.** Keiendokter [REDACTED] houdt spreekuur bij het Hunebedcentrum in Borger. Hij geeft gratis uitleg bij stenen die door de bezoekers zijn meegenomen. Iedereen mag stenen meenemen, het is voor jong en oud. Wie weet zit er achter jouw steen een heel bijzonder verhaal.**Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs**

Locatie: Kenniscentrum

Medewerkers: [REDACTED]

Rondleiding door het museum

Woensdag 9 augustus om 14.00 uur

Ontafel het geheim van de eerste bewoners van Drenthe. Een gids neemt u mee langs het verhaal van de eerste bewoners van Drenthe, van neanderthalers tot aan de ijzertijdboeren.

Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs

Locatie: Kenniscentrum

Medewerkers: [REDACTED]

Oertijdmarkt

Zondag 6 augustus

Zondag 6 augustus vindt op het buitenterrein van het Hunebedcentrum in Borger een Oertijdmarkt plaats.

De markt met meer dan zestig standhouders op het gebied van archeologie, mineralen en fossielen is van elf tot vijf uur te bezoeken. Een toegangkaartje kost twee euro.

Verder worden demonstraties vuursteenbewerking gehouden en kinderen kunnen een prehistorisch broodje bakken.

Kosten: €2,- volw. €1,- kind.

Locatie: Buitenterrein

Medewerkers: [REDACTED]

Dag van het Hunebed

Zondag 13 augustus

Tijdens deze dag staat de steentijd centraal. Er worden workshops gegeven en presentaties gehouden over de steentijd.

Kosten: gratis

Locatie: Buitenterrein

Medewerkers: [REDACTED]

Hondsrugkids: geologie

Vrijdag 25 augustus om 14-15 uur

Ontdek de natuur. Kom mee de natuur in!

Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs

Locatie: Kenniscentrum

Medewerkers: [REDACTED]

Vuursteendag/prehistorische sieradendag

Zaterdag en zondag 26 en 27 augustus om 11-17 uur

Ontdek de prehistorie. Kom en leer zaterdags meer over vuursteen en zondags meer over prehistorische sieraden.

Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs

Locatie: Kenniscentrum

Medewerkers: [REDACTED]

13 SEPTEMBER* (GROENE MAAND, BURENDAG, DRENTSE UITMAAND)*activiteit **ideeën** zijn oranje gekleurd

SEPTEMBER 2017			Activiteit	Omschrijving	Vrijwilliger/medewer kers	Prijs	Vakantie s
Vr	1	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		vakantie Z
Za	2	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		vakantie Z Open bedrijven weekend
Zo	3	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		vakantie Z Open bedrijven weekend
Ma	4						
Di	5						Duurzame Dinsdag
Wo	6						
Do	7						
Vr	8	14 UUR	RONDELEIDING - Speuren naar Hunebedbouwers				Internatio nale Alfabetiser ingsdag
Vr	8	Hele Dag		Tweede kopje koffie gratis			Nationale Koffiedag
Za	9	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Open monument endag/ Landelijke Open Vrijwilliger

							sweekeind e
Zo	10	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Open monument endag/ Landelijke Open Vrijwilliger sweekeind e
Ma	11						
Di	12						
Wo	13	VANAF 13.30 UUR	STENENSPREEKUUR	STENEN LATEN DETERMINEREN		GRATIS	
Do	14						
Vr	15						
Za	16	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		
Za	16	VANAF 19.00 UUR	Nacht van Mythen en Legendes	WANDELING LANGS SPANNENDE VERHALEN		€7,50 VOLW. €3,75 KIND	
Zo	17	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		
Ma	18						
Di	19	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		PRINSJES DAG
Wo	20						
Do	21						
Vr	22						

Za	23	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		
Za	23	11-17 UUR	BURENDAG				
Zo	24	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		
Ma	25						
Di	26						
Wo	27						
Do	28						
Vr	29						
Za	30	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		

Weekend bij het Hunebedcentrum**Zaterdag-zondag 9-10, 16-17, 23-24 en 30 september om 13.00 uur****Levende geschiedenis** Ontmoet in het Oertijdpark prehistorische mensen in levende lijve. Ze nemen u mee in hun wereld en laten u zien hoe het er aan toe ging in de prehistorie.**Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs****Locatie: Oertijdpark****Medewerkers: [REDACTED] + oproepkrachten****Zomervakantie bij het Hunebedcentrum****8 juli – 3 september om 13.00 uur****Levende geschiedenis** Ontmoet in het Oertijdpark prehistorische mensen in levende lijve. Ze nemen u mee in hun wereld en laten u zien hoe het er aan toe ging in de prehistorie.**Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs****Locatie: Oertijdpark****Medewerkers: [REDACTED] + oproepkrachten****Rondleiding – Speuren naar hunebedbouwers****Vrijdag 8 september om 14.00 uur****Speuren naar hunebedbouwers.** De gids neemt u mee door het museum en verteld u het verhaal van de mensen die de hunebedden bouwden.**Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs****Locatie: Kenniscentrum****Medewerkers: [REDACTED]****Nationale Koffiedag****Vrijdag 8 september gehele dag****Tweede kopje koffie gratis.** In het kader van de nationale koffiedag ontvangt u uw tweede kopje koffie gratis.**Kosten: gratis tweede kop koffie****Locatie: Kenniscentrum****Medewerkers: [REDACTED]****Stenenspreekuur****Woensdag 13 september om 13.30 uur****Ontrafel het geheim van de kei.** Keiendokter [REDACTED] houdt spreekuur bij het Hunebedcentrum in Borger. Hij geeft gratis uitleg bij stenen die door de bezoekers zijn meegenomen. Iedereen mag stenen meenemen, het is

voor jong en oud. Wie weet zit er achter jouw steen een heel bijzonder verhaal.

Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs

Locatie: Kenniscentrum

Medewerkers: [REDACTED]

Nacht van Mythen en Legendes

Zaterdag 16 september (start wandeling tussen 19.00-21.30 uur)

Op zaterdag 16 september vindt op het terrein van het Hunebedcentrum de 'Nacht van de Mythen en Legendes' plaats. Op diverse locaties, waaronder bij het grootste hunebed, in het oertijdpark, in de keientuin en in de diverse gebouwen, worden spannende en mysterieuze verhalen verteld en vind levende geschiedenis plaats. U gaat even terug in de tijd en wordt ook af en toe even op het verkeerde been gezet. En, wat heel bijzonder is, is dat het grootste hunebed van Nederland verlicht is door fakkels. Deze avond is ook het museum open, u zult zien dat het 's avonds heel anders is dan een bezoek overdag. Het evenement start om 19.00 uur en duurt tot 23.00 uur. U kunt komen op ieder moment, het leukst is het uiteraard als het echt donker aan het worden is. Iedereen dient zelf een zaklantaarn mee te nemen.

Kosten: volwassenen €7,50 p.p. inclusief hapje en drankje, kinderen 4 tot en met 11 jaar €3,75 p.p. inclusief hapje en drankje, kinderen 0-3 jaar gratis.

Mogelijkheid tot buffet voor €12,50 p.p. voorafgaande aan wandeling.

Locatie: Hunebedcentrum

Medewerkers: [REDACTED]

Prinsjesdag bij het Hunebedcentrum

Dinsdag 19 september om 13.00 uur

Levende geschiedenis Ontmoet in het Oertijdpark prehistorische mensen in levende lijve. Ze nemen u mee in hun wereld en laten u zien hoe het er aan toe ging in de prehistorie.

Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs

Locatie: Oertijdpark

Medewerkers: [REDACTED] + oproepkrachten

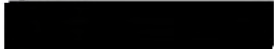
Burendag bij het Hunebedcentrum

Zaterdag 23 september om 11.00 uur

Beter een goede buur dan een verre vriend. Dit gezegde geldt zeker ook voor het Hunebedcentrum, daarom doen wij als museum ook mee tijdens burendag.

Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs

Locatie: Oertijdpark

Medewerkers:

14 OKTOBER* (WEEKEND VAN DE WETENSCHAP, OKTOBER KENNISMAAND, OKTOBER KINDERMAAND, MAAND VAN DE GESCHIEDENIS)

*activiteit **ideeën** zijn oranje gekleurd

OKTOBER 2017			Activiteit	Omschrijving	Vrijwilliger/medewerkers	Prijs	Vakanties
Zo	1	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		OKTOBER KINDERMAAND
Zo	1	13-17 UUR	PREHISTORISCHE MUZIEK				Internationale Muziekdag (UNESCO)
Ma	2						
Di	3						
Wo	4	13-16 UUR	PREHISTORISCHE DIEREN AAIEN				DIERENDAG
Do	5						
Vr	6						
Za	7	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		OKTOBER KINDERMAAND
Za	7	14 UUR	3D-technieken en de prehistorie				WEEKEND VAN DE WETENSCHAP
Zo	8	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		OKTOBER KINDERMAAND

Zo	8	14 UUR	3D-technieken en de prehistorie				WEEKEND VAN DE WETENSCHAP
Ma	9						Dag van de Duurzaamheid
Di	10						
Wo	11	VANAF 13.30 UUR	STENENSPREEKUUR	STENEN LATEN DETERMINEREN		GRATIS	Internationale Wereldmeisjesdag (VN)
Do	12						
Vr	13						
Za	14	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie M + Z / OKTOBER KINDERMAAND
Za	14	11-16 UUR	STEENTIJDWEEKEND				
Zo	15	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie M + Z / OKTOBER KINDERMAAND
Zo	15	11-16 UUR	STEENTIJDWEEKEND				
Ma	16	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie M + Z /

							Wereldvoedseldag
Di	17	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie M + Z
Di	17	13.00 en 15.00 uur	HUNEBEDRANGER	NGV – GEA KIDS			Vakantie M + Z
Wo	18	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie M + Z
Do	19	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie M + Z
Do	19	13 UUR	Wandeling langs graven, stenen en hunebed				Vakantie M + Z
Vr	20	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie M + Z
Vr	20	14-15 UUR	HONDSRUGKIDS				
Za	21	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie N+M+Z / OKTOBER KINDERMAAND/internationale dag van de archeologie

Za	21	19.00	NACHT VAN DE NACHT				
Zo	22	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie M + Z/ OKTOBER KINDERM AAND
Ma	23	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie N
Di	24	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie N
Di	24	13.00 en 15.00 uur	HUNEBEDRANGER	NGV – GEA KIDS			Vakantie N
Wo	25	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie N
Do	26	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie N
Do	19	13 UUR	Wandeling langs graven, stenen en hunebed				Vakantie M + Z
Vr	27	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie N
Za	28	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie N/ OKTOBER KINDERM AAND Vakantie Z

Zo	29	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie N/ OKTOBER KINDERM AAND
Ma	30						
Di	31						HALLOWE EN

Oktober Kindermaand**Zaterdag 7, 14, 21 en 28, zondag 1, 8, 15, 22 en 29.****Kinderboekenweek: Oeks voorleesmiddag***Data nog onbekend***Beleef een spannend verhaal samen met Oek en Max.** Oek is een jongetje uit de tijd van de hunebedbouwers en maakt allerlei spannende dingen mee samen met hond Max, ga je mee op avontuur?**Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs****Locatie: Oertijdpark****Medewerkers:** [REDACTED]**Weekend bij het Hunebedcentrum****Zaterdag-zondag 1 en 7-8 oktober om 13.00 uur****Levende geschiedenis** Ontmoet in het Oertijdpark prehistorische mensen in levende lijve. Ze nemen u mee in hun wereld en laten u zien hoe het er aan toe ging in de prehistorie.**Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs****Locatie: Oertijdpark****Medewerkers:** [REDACTED] + oproepkrachten**Prehistorische Muziek****Zondag 1 oktober tussen 13.00 -17.00 uur****Daar zit muziek in!** Keiendokter Harrie Huisman houdt spreekuur bij het Hunebedcentrum in Borger. Hij geeft gratis uitleg bij stenen die door de bezoekers zijn meegenomen. Iedereen mag stenen meenemen, het is voor jong en oud. Wie weet zit er achter jouw steen een heel bijzonder verhaal.**Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs****Locatie: Oertijdpark****Medewerkers:** [REDACTED]**Prehistorische dieren aaien****Woensdag 4 oktober tussen 13.00 -16.00 uur****De aaibare prehistorie...** Kom prehistorische dieren aaien, wat dacht je van een Hollandse herder, een hangbuikzwijntje en een geitje? Allemaal dieren uit de steentijd die op deze dag te aaien zijn!**Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs****Locatie: Oertijdpark****Medewerkers:** [REDACTED]

Weekend van de wetenschap: 3D-technieken en de prehistorie**Zaterdag-zondag 7-8 oktober**

3D in archeologie en musea. Tijdens deze editie van het weekend van de wetenschap laat het Hunebedcentrum zien wat er in de archeologie gebeurt met 3D-technieken, maar als museum laten we ook zien hoe we 3D gebruiken om het museum nog leuker te maken.

Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs**Locatie: Museum****Medewerkers:** [REDACTED]**Stenenspreekuur****Woensdag 11 oktober om 13.30 uur**

Ontrafel het geheim van de kei. Keiendokter [REDACTED] houdt spreekuur bij het Hunebedcentrum in Borger. Hij geeft gratis uitleg bij stenen die door de bezoekers zijn meegenomen. Iedereen mag stenen meenemen, het is voor jong en oud. Wie weet zit er achter jouw steen een heel bijzonder verhaal.

Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs**Locatie: Kenniscentrum****Medewerkers:** [REDACTED]**Steentijdweekend****Zaterdag en zondag 14 en 15 oktober**

Tijdens dit weekend staat de steentijd centraal. Er worden workshops gegeven en presentaties gehouden over de steentijd.

Kosten: gratis**Locatie: Oertijdpark****Medewerkers:** [REDACTED]**Wandeling langs graven, stenen en hunebed****Donderdag 19 en 26 oktober om 13-15 uur.**

Gerrit Eggink neemt u mee op pad langs diverse soorten stenen, langs graven en langs het grootste stenengraf van Nederland! Hij zal u vertellen hoe de stenen in Drenthe terecht zijn gekomen, waarom deze zo belangrijk zijn en wat onze voorvaders met deze stenen gedaan hebben.

De wandeling duurt zo'n twee uur waarbij u onder andere door het centrum van Borger komt, maar ook het prachtige Hondsrug-landschap ervaart.

Kosten: gratis

Aanmelden: Graag via [redacted]@hunebedcentrum.nl

Locatie vertrek: Kenniscentrum

Medewerkers: [redacted]

Hunebedranger

Dinsdag 17 en 24 oktober om 13.00 en 15.00 uur

Hebben stenen wortels? Stenen blijven uit de grond omhoog komen, maar waar komen ze vandaan? Zouden ze wortels hebben? Of toch niet... Superranger [redacted] verteld je alles over stenen.

Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs

Locatie: Kenniscentrum

Medewerkers: [redacted]

Hondsrugkids

Vrijdag 20 september om 14-15 uur

Ontdek de natuur. Kom mee de natuur in!

Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs

Locatie: Kenniscentrum

Medewerkers: [redacted]

Nacht van de Nacht

Zaterdag 21 oktober om 19.00 uur

Nacht van de nacht. ...

Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs

Locatie: Kenniscentrum

Medewerkers: [redacted]

Herfstvakantie bij het Hunebedcentrum

14 oktober – 29 oktober om 13.00 uur

Levende geschiedenis Ontmoet in het Oertijdpark prehistorische mensen in levende lijve. Ze nemen u mee in hun wereld en laten u zien hoe het er aan toe ging in de prehistorie.

Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs

Locatie: Oertijdpark

Medewerkers: [redacted] + oproepkrachten

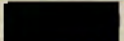
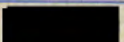
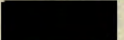
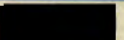

15 NOVEMBER**activiteit **ideeën** zijn oranje gekleurd

NOVEMBER 2017			Activiteit	Omschrijving	Vrijwilliger/medewerkers	Prijs	Vakanties
Wo	1						Dankdag voor Gewas en Arbeid
Do	2						
Vr	3						
Za	4	14 uur	RONDLEIDING HC	Aanmelden via communicatie@hunebe-dcentrum.nl		€2,50 P.P.	
Za	4	11-17 UUR	NATUURWERKDAG				
Zo	5	14 uur	RONDLEIDING HC	Aanmelden via communicatie@hunebe-dcentrum.nl		€2,50 P.P.	
Ma	6						
Di	7						
Wo	8	VANAF 13.30 UUR	STENENSPREEKUUR	STENEN LATEN DETERMINEREN		GRATIS	
Do	9						
Vr	10						
Za	11	14 uur	RONDLEIDING HC	Aanmelden via communicatie@hunebe-dcentrum.nl		€2,50 P.P.	SINT MAARTEN
Za	11	11-17 UUR	NOORDELIJKE ZWERFSTEENDAG				

Zo	12	14 uur	RONDLEIDING HC	Aanmelden via <a href="mailto:communicatie@hunebe
dcentrum.nl">communicatie@hunebe dcentrum.nl		€2,50 P.P.	
Ma	13						
Di	14						
Wo	15						
Do	16						
Vr	17						
Za	18	14 uur	RONDLEIDING HC	Aanmelden via <a href="mailto:communicatie@hunebe
dcentrum.nl">communicatie@hunebe dcentrum.nl		€2,50 P.P.	
Zo	19	14 uur	RONDLEIDING OP	Aanmelden via <a href="mailto:communicatie@hunebe
dcentrum.nl">communicatie@hunebe dcentrum.nl		€2,50 P.P.	
Ma	20						
Di	21						
Wo	22						
Do	23						
Vr	24						
Za	25	14 uur	RONDLEIDING HC	Aanmelden via <a href="mailto:communicatie@hunebe
dcentrum.nl">communicatie@hunebe dcentrum.nl		€2,50 P.P.	
Zo	26	14 uur	RONDLEIDING OP	Aanmelden via <a href="mailto:communicatie@hunebe
dcentrum.nl">communicatie@hunebe dcentrum.nl		€2,50 P.P.	
Ma	27						
Di	28						
Wo	29						
Do	30						

Rondleidingen bij het Hunebedcentrum**Zaterdag-zondag 4-5, 11-12, 18-19 en 25-26 november om 13.00 uur**

Rondleidingen Ontmoet in het Oertijdpark prehistorische mensen in levende lijve. Ze nemen u mee in hun wereld en laten u zien hoe het er aan toe ging in de prehistorie.

Kosten: €2,50 (excl. Entree)**Locatie: Oertijdpark****Medewerkers:** [REDACTED] + oproepkrachten**Natuurwerkdag****Zaterdag 4 november om 11-16 uur**

Zaterdag 4 november vindt de landelijke Natuurwerkdag van Landschapsbeheer Nederland plaats. Ook het Hunebedcentrum doet mee! Op deze Natuurwerkdag kan iedereen van jong (8 jaar en ouder) tot oud onder begeleiding aan de slag. Vandaag gaan we onkruid wieden, struiken snoeien, hekwerk vernieuwen, de akkers inzaaien met wintergranen en meer. Meld je nu aan via www.natuurwerkdag.nl of mail naar communicatie@hunebedcentrum.nl.

Kosten: gratis, als tegenprestatie bieden we een klein presentje.**Stenenspreekuur****Woensdag 8 november om 13.30 uur**

Ontrafel het geheim van de kei. Keiendokter [REDACTED] houdt spreekuur bij het Hunebedcentrum in Borger. Hij geeft gratis uitleg bij stenen die door de bezoekers zijn meegenomen. Iedereen mag stenen meenemen, het is voor jong en oud. Wie weet zit er achter jouw steen een heel bijzonder verhaal.

Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs**Locatie: Kenniscentrum****Medewerkers:** [REDACTED]**Noordelijke Zwerfsteendag****Zaterdag 11 november 2017 tussen 10.00 en 16.00 uur**

Op zaterdag 11 november gaan we de zesde noordelijke zwerfsteendag organiseren.

Locatie: Hunebedcentrum**Medewerkers:** [REDACTED]**Aanmelden bij het Hunebedcentrum via [REDACTED]@hunebedcentrum.nl of 0599-236374.**

16 DECEMBER**activiteit **ideeën** zijn oranje gekleurd

DECEMBER 2017			Activiteit	Omschrijving	Vrijwilliger/medewer kers	Prijs	Vakantie s
Vr	1						
Za	2	14 uur	RONDLEIDING HC	Aanmelden via <a href="mailto:communicatie@hunebe
dcentrum.nl">communicatie@hunebe dcentrum.nl	██████	€2,50 P.P.	
Zo	3	14 uur	RONDLEIDING OP	Aanmelden via <a href="mailto:communicatie@hunebe
dcentrum.nl">communicatie@hunebe dcentrum.nl	██████	€2,50 P.P.	
Ma	4						
Di	5						SINTERKL AAS/ Internatio nale Vrijwilliger sdag
Wo	6						
Do	7						
Vr	8						
Za	9	14 uur	RONDLEIDING HC	Aanmelden via <a href="mailto:communicatie@hunebe
dcentrum.nl">communicatie@hunebe dcentrum.nl	██████	€2,50 P.P.	
Zo	10	14 uur	RONDLEIDING OP	Aanmelden via <a href="mailto:communicatie@hunebe
dcentrum.nl">communicatie@hunebe dcentrum.nl	██████	€2,50 P.P.	
Ma	11						
Di	12						
Wo	13	VANAF 13.30 UUR	STENENSPREEKUUR	STENEN LATEN DETERMINEREN	████████████████	GRATIS	

Do	14						
Vr	15						
Za	16	14 uur	RONDLEIDING HC	Aanmelden via communicatie@hunebedcentrum.nl		€2,50 P.P.	
Zo	17	14 uur	RONDLEIDING OP	Aanmelden via communicatie@hunebedcentrum.nl		€2,50 P.P.	
Ma	18						
Di	19						
Wo	20						
Do	21	19-21.30 UUR	LICHTJESAVOND				
Vr	22						
Za	23	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie N+M+Z
Zo	24	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie N+M+Z
Ma	25	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie N+M+Z / KERST
Di	26	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie N+M+Z / KERST
Wo	27	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie N+M+Z
Wo	27	13.00 en 15.00 uur	HUNEBEDRANGER	NGV – GEA KIDS			Vakantie N+M+Z

Do	28	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie N+M+Z
Vr	29	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie N+M+Z
Vr	29	14-15 UUR	HONDSRUGKIDS				
Za	30	13-17 UUR	LEVENDE GESCHIEDENIS		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie N+M+Z
Zo	31	13-17 UUR	GESLOTEN OUDJAARSDAG		Oproepkrachten + coördinator		Vakantie N+M+Z / OUDJAAR SDAG

Rondleidingen bij het Hunebedcentrum**Zaterdag-zondag 2-3, 9-10 en 16-17 december om 13.00 uur**

Rondleidingen Ontmoet in het Oertijdpark prehistorische mensen in levende lijve. Ze nemen u mee in hun wereld en laten u zien hoe het er aan toe ging in de prehistorie.

Kosten: €2,50 (excl. Entree)**Locatie: Oertijdpark****Medewerkers:** [REDACTED] **+ oproepkrachten****Stenenspreekuur****Woensdag 13 december om 13.30 uur**

Ontrafel het geheim van de kei. Keiendokter [REDACTED] houdt spreekuur bij het Hunebedcentrum in Borger. Hij geeft gratis uitleg bij stenen die door de bezoekers zijn meegenomen. Iedereen mag stenen meenemen, het is voor jong en oud. Wie weet zit er achter jouw steen een heel bijzonder verhaal.

Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs**Locatie: Kenniscentrum****Medewerkers:** [REDACTED]**Kerstvakantie bij het Hunebedcentrum****23 december – 7 januari om 13.00 uur**

Levende geschiedenis Ontmoet in het Oertijdpark prehistorische mensen in levende lijve. Ze nemen u mee in hun wereld en laten u zien hoe het er aan toe ging in de prehistorie.

Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs**Locatie: Oertijdpark****Medewerkers:** [REDACTED] **+ oproepkrachten****Lichtjesavond****Donderdag 21 december om 19.00 – 21.30 uur**

Lichtjesavond bij het Hunebedcentrum. Op het mooi verlichte terrein is tussen 19.00 en 21.30 uur gelegenheid om overleden dierbaren te herdenken en daarvoor een kaarsje te branden bij de grootste hunebed van Drenthe. De bijeenkomst is gratis toegankelijk.

Kosten: gratis**Locatie: Café +hunebed****Medewerkers:** [REDACTED]

Hunebedranger**Woensdag 27 december en 3 januari om 13.00 en 15.00 uur****Fossielen.** Wat zijn fossielen? Superranger Koos Tap vertelt je alles over fossielen.**Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs****Locatie: Kenniscentrum****Medewerkers:** [REDACTED]**Hondsrugkids****Vrijdag 29 december om 14-15 uur****Ontdek de natuur.** Kom mee de natuur in!**Kosten: gratis op vertoon van geldig entreebewijs****Locatie: Kenniscentrum****Medewerkers:** [REDACTED]

deze gegevens zijn weggehaald
op grond van artikel 10 lid 1, aanhef
en onder c, van de Wob

17 BIJLAGE 1. KOSTEN & OPBRENGSTEN OERTIJDPAK/ACTIVITEITEN/THEMAWEEKENDEN

17.1 OERTIJDPAK

Activiteit	oproepkrachten	Kosten in euro*	Periode	Eindverantwoordelijke
Levende geschiedenis 13 – 17 uur : 7 dagen	3		Kerstvakantie	
Rondleiding 14-16 uur : 3 weekenden	1		Weekenden januari	
Rondleiding 14-16 uur : 2 weekenden	1		Weekenden februari	
Levende geschiedenis 13 – 17 uur: 16 dagen	3		Voorjaarsvakantie feb-mrt	
Levende geschiedenis 13 – 17 uur: 3 weekenden	3		Weekenden maart	
Levende geschiedenis 13 – 17 uur: 2 weekenden	3		Weekenden April	

Levende geschiedenis 13 – 17 uur: 24 dagen	3		Meivakantie apr - mei	
Levende geschiedenis 13 – 17 uur: 2 weekenden	3		Weekenden Mei	
Levende geschiedenis 13 – 17 uur : 4 dagen	3		Hemelvaart	
Levende geschiedenis 13 – 17 uur: 3 dagen	3		Pinksteren	
Levende geschiedenis 13 – 17 uur: 3 weekenden	3		Weekenden Juni	
Levende geschiedenis 13 – 17 uur: 1 weekend	3		Weekenden Juli	
Levende geschiedenis 13 – 17 uur 24 dagen	3		Zomervakantie juli	

Levende geschiedenis 13 – 17 uur: 31 dagen	3		Zomervakantie augustus	
Levende geschiedenis 13 – 17 uur: 3 dagen	3		Zomervakantie September	
Levende geschiedenis 13 – 17 uur: 4 weekenden	3		Weekenden September	
Levende geschiedenis 13 – 17 uur: 2 weekenden	3		Weekenden Oktober	
Levende geschiedenis 13 – 17 uur: 16 dagen	3		Herfstvakantie	
Rondleiding 14-16 uur : 4 weekenden	1		Weekenden November	
Rondleiding 14-16 uur : 3 weekenden	1		Weekenden December	

Levende geschiedenis 13 – 17 uur: 8 dagen	3	8	Kerstvakantie	
Kosten		25.800		

17.2 BIJZONDERE ACTIVITEITEN

Activiteit	Opbrengsten	Kosten in euro	Aantal oproepkrachten	Periode	Eindverantwoordelijke
Lezingreeks: geologie	400	100 per lezing	0	okt-feb	
Lezingenreeks: archeologie	1950	1000	1 per avond	nov-mrt	
Lezingenreeks: ijstijden	0	0	1	jan-mrt	
Hondsrugkids	€ 2,50 p.p.	€ 10,- materiaal	0	6-jan	
Hondsrugkids	€ 2,50 p.p.	€ 10,- materiaal	0	24-feb	
Vrijwilligersdag NL doet	gratis reclame NL Doet	€ 50,- lunch e.d.	0	10-mrt	
Oerbomen planten	-	€ 150,- materiaal	1	22-mrt	
Hondsrugkids	€ 2,50 p.p.	€ 10,- materiaal	0	28-apr	
Oekdag	€ 5,- p.p.	€ 250	5	10-mei	

Rondleiding – speuren naar hunebedbouwers	Gratis	-	1	18-mei	■■■■
Wisselexpositie: Eridanos	nvt		0	Opent in juni	■■■■
Oergezondmarkt	€2,- volw. €1,- kind.	???	???	23-jul	■■■■
Hondsrugkids	€ 2,50 p.p.	€ 10,- materiaal	0	28-jul	■■■■
Oertijdmarkt	€2,- volw. €1,- kind.	???	???	6-aug	■■■■
Dag van het hunebed	gratis	€ 100	0	13-aug	■■■■
Hondsrugkids	€ 2,50 p.p.	€ 10,- materiaal	0	25-aug	■■■■
Nacht van mythen en legenden	€7,50 vol. €3,75 (excl. buffet).	???	???	16-sep	■■■■
Burendag	Gratis	???	???	23-sep	■■■■
Rondleidingen speuren naar hunebedbouwers	Gratis reclame Weekend van de wetenschap	-	1	7-okt	■■■■
Rondleidingen speuren naar hunebedbouwers	Gratis reclame Weekend van de wetenschap	-	1	8-okt	■■■■
Hondsrugkids	€ 2,50 p.p.	€ 10,- materiaal	0	20-okt	■■■■

Natuurwerkdag	-	-	0	4-nov	■■■■
Noordelijke zwerfsteendag	???	???	???	11-nov	■■■■
Hondsrugkids	€ 2,50 p.p.	€ 10,- materiaal	0	29-dec	■■■■

17.3 THEMAWEEKENDEN

Activiteit	Opbrengsten	Kosten	Periode	Eindverantwoordelijke
Voedselweekend	€ 2.000	€ 1.000	15-18 april (pasen)	■■■■
Metaalweekend	€ 2.000	€ 1.000	29-30 april	■■■■
Linnen en leer weekend	€ 2.000	€ 1.000	25-28 mei (hemelvaart)	■■■■
In vuur en vlam weekend	€ 2.000	€ 1.000	3-5 juni	■■■■
Steentijdweekend	€ 2.000	€ 1.000	14-15 oktober	■■■■

17.4 KLEINE SUBSIDIES

Voorgaande jaren leert dat op het gebied van activiteiten wij aanspraak kunnen doen op enkele kleine subsidies. Uit ervaring weten we dat €5.000,- haalbaar is. Hierbij valt te denken aan Clubactie, Jantje Beton, Oranjefonds etc..

18 BIJLAGE 2. DUURZAAM HUNEBCENTRUM

Duurzaam Hunebedcentrum

Het Hunebedcentrum vertelt het verhaal van de hunebedbouwers in een brede context. Het gaat niet alleen om de relatief korte periode in de prehistorie waar de archeologen de hunebedbouwers in plaatsen maar het gaat ook om de wereld die er aan vooraf ging (vanaf de ijstijd), de wereld die er na kwam en vooral ook het landschappelijke verhaal waarin de hunebedbouwers leefden. In dat kader is een aantal jaren geleden besloten om volop in te zetten op Cittaslow (de gemeente Borger Odoorn) en Geopark de Hondsrug. Beide initiatieven hebben als basis bewustwording van het lokale verhaal met een sterke relatie tot het bouwen aan een duurzame toekomst. Daarnaast zijn we ook betrokken bij het programma van Healthy Lifestyle en hebben we aangegeven dat we het eerste Healthy Lifestyle museum in de wereld willen worden. Wat dat precies inhoudt gaan we de komende periode uitvinden.

Het Hunebedcentrum ziet deze ontwikkelingen als onderdeel van de huidige veranderingen in de maatschappij. We worden ons steeds bewuster van de kwetsbaarheid van de aarde en dus ook van onze eigen leefomgeving. In de prehistorie was het landschap en de natuur een gegeven, het was er gewoon en aangezien er weinig mensen woonden hoefde niemand na te denken over de kwetsbaarheid. Nu leven we in een andere tijd en het Hunebedcentrum kan daarbij gaan dienen als een voorbeeldmuseum waar bewustwording van hoe wij leven op deze aarde centraal staat. Dit uiteraard in relatie tot het verleden. Dit komt naar voren in nieuwe programma's die we ontwikkelen op het terrein van voedsel (wat vinden we in de natuur, hoe eten we gezond enz.) en bewegen.

Wat gaan we de komende periode doen?

We gaan op diverse activiteiten inzetten.

1. Programma's op basis van - wat vind ik aan voedsel en medicijnen in de natuur. Er is al een extern bedrijf die excursies geeft in het Oertijdspark over eetbare planten. We willen dit gaan uitbreiden met excursies in het bos rondom D27 (het grootste hunebed van Nederland) – foodforest. Deze rondleidingen/excursies zijn zowel in groepsverband (met gids) als individueel te doen (met een flyer). We gaan dit in samenwerking met het Drents Landschap oppakken.
2. Schoolprogramma's creëren die aansluiten op de belevingswereld van de kinderen zullen automatisch het thema voedsel en beweging/sport omvatten. De kinderen stappen terug in de tijd, namelijk naar de prehistorie en willen weten hoe de mensen leefden en hoe ze overleefden, automatisch worden voedsel (eten, drinken, wc) en bewegen (jagen en verzamelen, ploegen, maken van gereedschap) besproken. We kunnen dit thema verder uitdiepen door een tijdlijn te laten proeven van de oude steentijd, naar de hunebedbouwers, naar de bronstijdboeren tot aan de ijzertijdboeren.

Er is een verandering gaande in het onderwijs, steeds meer gemeenten willen een samenwerking tussen welzijn, kinderopvang, buitenschoolse opvang en onderwijs. Dit betekent dat kinderen steeds vaker zullen overblijven, voor- en naschoolse opvang zullen hebben, en dus eten, drinken, sporten, activiteiten (natuur/kunst/cultuur) en bewegen binnen dit kader. In het onderwijs kiezen scholen steeds meer voor continue rooster waarbij scholen de lunch integreren in hun lesprogramma. Dit heeft gevolgen, want de scholen zullen instellingen niet buiten schooltijden bezoeken. Na 14 uur zullen scholen culturele instellingen niet meer bezoeken, door in te spelen op buitenschoolse opvang en kinderdagverblijven is er kans om toch bezoek van leerlingen mogelijk te maken.

3. Oerschool – Iedere vakantie wordt er in samenwerking met de IVN een activiteit georganiseerd rond het thema eer/natuur/duurzaamheid.
4. Eten kan meehelpen bij integratie van nieuwe Nederlanders, kinderen met Noord-Afrikaanse en Turkse roots kunnen via prehistorisch eten vaak gemakkelijk een link vinden, zij voelen zich sneller verbonden met dit thema. Onderzoek heeft uitgewezen dat deze kinderen via dit thema te raken zijn naast het thema muziek en dans.
5. Oergezondmarkt – in juli 2017 wordt een markt georganiseerd met allerlei organisaties en bedrijven die zich bezig houden met gezond voedsel medicijnen uit de natuur en bewegen. Het is meer dan een gewone markt – het moet een inspiratiedag worden voor nieuwe ontwikkelingen – niet alleen voor onszelf maar ook voor de deelnemers (netwerkdag) en uiteraard voor de bezoekers.
6. Foodwalk – vanuit het Hunebedcentrum wordt in samenwerking met Landschapsbeheer Drenthe en Geopark de Hondsrug een foodwalk gemaakt (mits dat wordt goedgekeurd). Het idee is om zoveel mogelijk het Bijvoetpad van de ANWB aan. Dat is al een bewegwijzerde route waar we extra inhoud aan kunnen geven. Langs deze route groeit en bloeit van alles, verder gaat de route langs grafheuvels, hunebedden, heidevelden, bossen en akkers. Dus een gevarieerd landschap waar veel over te vertellen valt. Misschien moeten we wel extra planten inzaaien langs akkerranden, moeten er overhoekjes worden ingezaaid of ???

Deelnemers denktank voor verdere invulling programma

Potentiele deelnemers Oergezondmarkt

Hunebedcentrum - 10 (pre)historische periodes inclusief toekomst om te zetten in kramen

Geopark de Hondsrug

Healthy Lifestyle - HANNN

Biohorra Havelte

IVN Borger Odoorn

 - agro forestry

 - Grootmoeders tips

Citta Slow - gemeente Borger Odoorn

Andere IVN's

<http://www.bloemenpad.nl/>

www.drentslandschap.nl : Natuurbehoud en bescherming, activiteiten in het Drentse landschap.

www.inhetwildeweg.nl : Natuurbeleving, bushcraft, kanovaren op de Hunze, op zoek naar de bevers.

www.opjeeigenhoutje.nl : Natuurbeleving, bushcraft, kanovaren op de Ruiten Aa, vuur leren maken.

www.hofvantwello.nl : Locale economie, streekwinkel, voedsel, blote voetenpad.

www.bionext.nl : Maakt zich sterk voor biologische voeding en landbouw.

Bedrijven met paleodieet

Extra actiepunten:

De naam Oergezond claimen - hoe doen we dat?

Plan rondsturen in denktank en verder uitwerken

Financieel jaarverslag 2017

**HUNEBED
CEN' 'RUM**

**STICHTING BORGER PREHISTORISCH
HART VAN NEDERLAND**

JAARREKENING 2017

INHOUDSOPGAVE

pagina

Samenstellingsverklaring	1
Algemene gegevens/vaststelling bestuur	3
Balans	4
Grondslagen voor balanswaardering en resultaatbepaling	6
Toelichting op de balans	8
Staat van baten en lasten	13
Toelichting op de staat van baten en lasten	14
Bestuursverslag	20

Voulon Accountants en Belastingadviseurs

Aan het bestuur en directie van
Stichting Borger Prehistorisch Hart van Nederland
Bronnegerstraat 12
9531 TG Borger

Geacht bestuur en directie,

1 OPDRACHT

Ingevolge uw opdracht hebben wij de jaarrekening 2017 van Stichting Borger Prehistorisch Hart van Nederland (handelend onder de naam Hunebedcentrum), waarin begrepen de balans en de staat van baten en lasten 2017 met de toelichting samengesteld.

2 SAMENSTELLINGSVERKLARING VAN DE ACCOUNTANT

De jaarrekening van Stichting Borger Prehistorisch Hart van Nederland te Borger is door ons samengesteld op basis van de van u gekregen informatie. De jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2017 en de staat van baten en lasten over 2017 met de daarbij horende toelichting. In deze toelichting is onder andere een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving opgenomen.

Deze samenstellingsopdracht is door ons uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de voor accountants geldende Standaard 4410, "Samenstellingsopdrachten". Op grond van deze standaard wordt van ons verwacht dat wij u ondersteunen bij het opstellen en presenteren van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 van het Nederlandse Burgerlijk Wetboek (BW). Wij hebben daarbij onze deskundigheid op het gebied van administratieve verwerking en financiële verslaggeving toegepast.

Bij een samenstellingsopdracht bent u er verantwoordelijk voor dat de informatie klopt en dat u ons alle relevante informatie aanlevert. Wij hebben onze werkzaamheden, in overeenstemming met de daarvoor geldende regelgeving, dan ook uitgevoerd vanuit de veronderstelling dat u aan deze verantwoordelijkheid heeft voldaan. Als slotstuk van onze werkzaamheden zijn wij door het lezen van de jaarrekening globaal nagegaan dat het beeld van de jaarrekening overeenkwam met onze kennis van Stichting Borger Prehistorisch Hart van Nederland. Wij hebben geen controle- of beoordelingswerkzaamheden uitgevoerd die ons in staat stellen om een oordeel te geven of en conclusie te trekken met betrekking tot de getrouwheid van de jaarrekening.

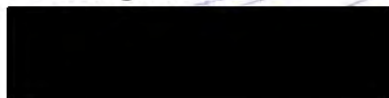

Bij het uitvoeren van deze opdracht hebben wij ons gehouden aan de voor ons geldende relevante ethische voorschriften in de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA). U en andere gebruikers van deze jaarrekening mogen er dan ook vanuit gaan dat wij de opdracht professioneel, vakbekwaam en zorgvuldig, integer en objectief hebben uitgevoerd en dat wij vertrouwelijk omgaan met de door u verstrekte gegevens.

Voor een nadere toelichting op de aard en reikwijdte van een samenstellingsopdracht en de VGBA verwijzen wij u naar www.nba.nl/uitleg-samenstellingsverklaring.

Stadskanaal, 18 mei 2018

Voulon Accountants en
Belastingadviseurs

Accountant-Administratieconsulent

ALGEMENE GEGEVENS

Naam instelling : Stichting Borger Prehistorisch Hart van Nederland
Adres : Bronnegerstraat 12
Postcode/Woonplaats : 9531 TG Borger
Telefoon : 0599 - 236374
E-mail : info@hunebedcentrum.nl
Website : www.hunebedcentrum.nl
Bankrekeningnummer : 3092.03.155
Fiscaalnummer : 0045.47.779.B.01
Kamer van Koophandel : 41017666

De Stichting heeft ten doel het ontwikkelen, stimuleren en uitvoeren van activiteiten die gericht zijn op een wetenschappelijk verantwoorde informatie aan een zo breed mogelijk publiek over de prehistorie, en met name over de uit die tijd stammende hunebedden, waarin een direct verband wordt gelegd met alle in het Drentse landschap voorkomende archeologische monumenten.

VASTSTELLING BESTUUR

Het Bestuur stelt hierbij de jaarrekening over 2017 vast.

Voorzitter

Secretaris

Penningmeester

Datum:

22/5/2018

22/5/2018

22/5/2018

**4
BALANS****4
ACTIVA****OMSCHRIJVING****per
31-12-2017****per
31-12-2016****MATERIËLE VASTE ACTIVA**

Terreinen	81.801	0
Gebouwen	47.375	49.033
Inventaris en apparatuur	89.300	87.362
Vervoersmiddelen	30.740	0
	<hr/>	<hr/>
	249.216	136.395
	.....	.....

VLOTTENDE ACTIVA

Vorraden	78.000	78.000
Debiteuren	17.717	9.279
Vooruitbetaalde bedragen	16.797	7.763
Te ontvangen subsidies	71.500	163.270
Overige kortlopende vorderingen	26.193	5.171
Belastingen en premies	23.126	20.820
	<hr/>	<hr/>
	233.333	284.303
	.....	.....

LIQUIDE MIDDELEN

Banken	243.924	745
Kas	2.883	2.633
Kruisposten	4.321	-
	<hr/>	<hr/>
	251.128	3.378
	.....	.....

733.677

424.076

**5
BALANS**

OMSCHRIJVING

EIGEN VERMOGEN

Algemene reserve

-105.221

**5
PASSIVA**

per
31-12-2016

-88.738

VOORZIENINGEN

Groot onderhoud

86.515

104.945

LANGLOPENDE SCHULDEN

Lening kredietinstelling

500.000

229.500

Financial lease

29.985

0

529.985

229.500

KORTLOPENDE SCHULDEN

Crediteuren

55.901

69.541

Belastingen en premies

27.742

24.731

Vooruitontvangen subsidies

108.319

0

Overige kortlopende schulden

30.436

84.097

222.398

178.369

733.677

424.076

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Algemene grondslagen

Algemeen

De jaarrekening is opgemaakt op basis van historische kosten. De grondslagen van waardering van activa en passiva zijn, voor zover niets is vermeld, de nominale waarde.

De baten zijn verantwoord in het jaar waarin de diensten resp. de goederen zijn verricht resp. waarin zij zijn ontvangen. De lasten zijn verantwoord in het jaar waarin de prestatie is geleverd.

De grondslagen van waardering activa en passiva zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het vorig jaar.

Leasing

De stichting maakt gebruik van financial lease voor verschillende activa. Deze activa wordt geactiveerd bij aanvang van het leasecontract tegen de reële waarde van het actief. De te betalen leasetermijnen worden op annuïtaire wijze in een aflossings- en een rentecomponent geboekt.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen aanschaffingsprijs verminderd met de cumulatieve lineaire afschrijvingen. De afschrijvingen worden bepaald op basis van de verwachte economische levensduur en worden toegepast vanaf het moment van in gebruikneming

Voorraden

Voorraad handelsgoederen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere netto-opbrengstwaarde. Deze lagere netto-opbrengstwaarde is de geschatte verkoopprijs onder aftrek van direct toerekenbare verkoopkosten. Bij de bepaling van de opbrengstwaarde wordt rekening gehouden met de incourantheid van de voorraden.

Debiteuren en overige vorderingen

Vorderingen worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie, inclusief de transactiekosten indien materieel. Handelsvorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorzieningen

Groot onderhoud

Voor uitgaven voor groot onderhoud van gebouwen en het Oertijdpark/terrein wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren. De dotatie aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud verloopt.

Schulden

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde.

GRONDSLAGEN VAN RESULTAATBEPALING

Algemeen

De grondslagen van bepaling van het resultaat zijn de nominale waarde.

De grondslagen van bepaling van het resultaat zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van vorig jaar.

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengsten en alle hiermee verbonden kosten en andere aan het verslagjaar toe te rekenen lasten.

De opbrengsten uit verrichte diensten worden verantwoord in het jaar waarin de opbrengst heeft plaatsgevonden. Verliezen worden verantwoord zodra zij voorzienbaar zijn.

Omzet

Onder de omzet wordt verstaan de aan derden in rekening gebrachte bedragen voor verrichte diensten.

Exploitatielasten

De exploitatielasten worden bepaald op basis van historische uitgaafprijzen en toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Afschrijvingen

De afschrijvingen op de materiële vaste activa worden berekend door middel van vaste percentages van de aanschafwaarde op basis van de verwachte economische levensduur. Op aanschaffingen in het verslagjaar wordt naar tijdsgelang afgeschreven.

Financiële baten en lasten

De rente baten en -lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende rente opbrengsten en -lasten van uitgaven en ontvangen leningen.

TOELICHTING OP DE BALANS

OMSCHRIJVING

MATERIËLE VASTE ACTIVA	<i>per</i> 31-12-2017	<i>per</i> 31-12-2016
------------------------	--------------------------	--------------------------

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de aanschafwaarde verminderd met de cumulatieve lineaire afschrijving op basis van de economische levensduur.

TERREINEN

Boekwaarde per 1 januari boekjaar

Aanschafwaarde	0	0
----------------	---	---

Cumulatieve afschrijving en waardevermindering	0	0
--	---	---

	<u>0</u>	<u>0</u>
--	----------	----------

Mutaties

Investeringen	81.801	0
---------------	--------	---

Afschrijvingen	0	0
----------------	---	---

Boekwaarde per 31 december boekjaar

Aanschafwaarde	81.801	0
----------------	--------	---

Cumulatieve afschrijving en waardevermindering	0	0
--	---	---

	<u>81.801</u>	<u>0</u>
--	---------------	----------

Boekwaarde per 31 december boekjaar

Op de terreinen wordt niet afgeschreven.

GEBOUWEN

Boekwaarde per 1 januari boekjaar

Aanschafwaarde museum	7.268.357	7.268.357
-----------------------	-----------	-----------

Subsidies en bijdragen t/m 2007	7.202.032	7.202.032
---------------------------------	-----------	-----------

Cumulatieve afschrijving en waardevermindering	17.292	15.634
--	--------	--------

	<u>49.033</u>	<u>50.691</u>
--	---------------	---------------

Mutaties

Investeringen	-	-
---------------	---	---

Afschrijvingen	1.658	1.658
----------------	-------	-------

Boekwaarde per 31 december boekjaar

Aanschafwaarde museum	7.268.357	7.268.357
-----------------------	-----------	-----------

Subsidies en bijdragen t/m 2007	7.202.032	7.202.032
---------------------------------	-----------	-----------

Cumulatieve afschrijving en waardevermindering	18.950	17.292
--	--------	--------

	<u>47.375</u>	<u>49.033</u>
--	---------------	---------------

Boekwaarde per 31 december boekjaar

De verzekerde waarde bedraagt circa € 3.500.000 voor het museum en circa € 1.050.000 voor het kenniscentrum. De WOZ waarde bedraagt circa € 3.050.000.

Naast de genoemde gebouwen is er ook sprake van een Oertijdpark en grondbezit wat niet blijkt uit de balans.

TOELICHTING OP DE BALANS

OMSCHRIJVING	per 31-12-2017	per 31-12-2016
INVENTARIS EN APPARATUUR		
<i>Boekwaarde per 1 januari boekjaar</i>		
Aanschafwaarde	125.214	53.056
Cumulatieve afschrijving en waardevermindering	37.852	22.190
	<u>87.362</u>	<u>30.866</u>
<i>Mutaties</i>		
Investerings	24.317	72.158
Afschrijvingen	22.379	15.662
<i>Boekwaarde per 31 december boekjaar</i>		
Aanschafwaarde	149.531	125.214
Cumulatieve afschrijving en waardevermindering	60.231	37.852
	<u>89.300</u>	<u>87.362</u>
VERVOERSMIDDELEN		
<i>Boekwaarde per 1 januari boekjaar</i>		
Aanschafwaarde	0	0
Cumulatieve afschrijving en waardevermindering	0	0
	<u>0</u>	<u>0</u>
<i>Mutaties</i>		
Investerings	31.800	0
Afschrijvingen	1.060	0
<i>Boekwaarde per 31 december boekjaar</i>		
Aanschafwaarde	31.800	0
Cumulatieve afschrijving en waardevermindering	1.060	0
	<u>30.740</u>	<u>0</u>

Het betreft twee bestelauto's die in 5 jaar worden afgeschreven.

10

10

TOELICHTING OP DE BALANS**OMSCHRIJVING****per
31-12-2017****per
31-12-2016****VLOTTENDE ACTIVA****VOORRADEN**

Winkel	63.645	68.960
Museumjaarkaarten	4.560	1.790
Restaurant	5.795	4.000
Diversen	4.000	3.250

78.00078.000**DEBITEUREN**

Debiteurenadministratie	20.397	11.959
Af: voorziening dubieuze debiteuren	-2.680	-2.680

17.7179.279**VOORUITBETAALDE BEDRAGEN**

Verzekeringspremie	8.775	5.763
Overig	8.022	2.000

16.7977.763**TE ONTVANGEN SUBSIDIES**

PBF inzake HC binnenste buiten	40.000	40.000
Provincie Drenthe reguliere subsidie	0	16.000
Provincie Drenthe subsidie inzake Oertijdpark II	26.500	26.500
Open Arch	0	18.295
Gemeente Borger-Odoorn inzake Oertijdpark II	0	33.891
PBF inzake tentoonstelling Oek	5.000	5.000
ESF subsidie inzake duurzame inzetbaarheid	0	10.000
Gemeente Borger-Odoorn inzake Vitaal Platteland	0	5.000
Herinrichting museum	0	8.584

71.500163.270**OVERIGE KORTLOPENDE VORDERINGEN**

Uitkering ziekengeld	0	2.777
MJK vergoeding	26.193	2.394

26.1935.171**BELASTINGEN EN PREMIES (TE ONTVANGEN)**

BTW	23.126	20.820
-----	--------	--------

11

11

TOELICHTING OP DE BALANS

OMSCHRIJVING	per 31-12-2017	per 31-12-2016
LIQUIDE MIDDELEN		
BANKEN		
Rabobank rekening-courant	18.583	0
Rabobank DoelReserveren	5.358	1
Rabobank rekening-courant webwinkel	0	12
Rabobank zakelijke rekening	219.983	732
	<u>243.924</u>	<u>745</u>
KAS	<u>2.883</u>	<u>2.633</u>
KRUISPOSTEN	<u>4.321</u>	<u>-</u>
	<u>251.128</u>	<u>3.378</u>
EIGEN VERMOGEN		
ALGEMENE RESERVE		
Stand begin boekjaar	-88.738	52.339
Resultaat boekjaar	-16.483	-141.077
	<u>-105.221</u>	<u>-88.738</u>
VOORZIENING GROOT ONDERHOUD		
Stand begin boekjaar	104.945	95.541
Dotatie boekjaar	15.000	15.000
Onttrekking boekjaar	-33.430	-5.596
	<u>86.515</u>	<u>104.945</u>

De voorziening groot onderhoud is opgenomen ten behoeve van toekomstig onderhoud aan de gebouwen en het Oertijdpark/terrein.

LANGLOPENDE SCHULDEN**LENING KREDIETINSTELLING**

Hoofdsom : € 500.000,—
Rente : 2,7%

Stand begin boekjaar	500.000	229.500
	<u>500.000</u>	<u>229.500</u>

Deze financiering is verstrekt ter financiering van investeringen in onroerende zaken etc. De aflossing bedraagt € 2.000 per maand ingaande op 30 juni 2019. Er is pandrecht gevestigd op alle huidige en toekomstige voorraden, vorderingen en inventaris.

TOELICHTING OP DE BALANS

OMSCHRIJVING	per 31-12-2017	per 31-12-2016
FINANCIAL LEASE		
Aangegane verplichting	31.800	0
Aflossing voorgaande jaren	0	0
Aflossing in boekjaar	-1.815	0
Aflossing volgend jaar, onder kortlopende schulden		0
	<u>29.985</u>	<u>0</u>

De verplichting heeft betrekking op twee bestelauto's en wordt in 60 maanden afbetaald ingaande oktober 2017. Er is geen rente verschuldigd. Het kortlopende deel bedraagt € 6.270.

KORTLOPENDE SCHULDEN**CREDITEUREN**

Conform crediteurenadministratie	<u>55.901</u>	<u>69.541</u>
----------------------------------	---------------	---------------

BELASTINGEN EN PREMIES

Belastingdienst, loonheffing	27.357	23.081
Pensioenpremies	385	1.650
	<u>27.742</u>	<u>24.731</u>

VOORUIT ONTVANGEN SUBSIDIES/NOG TE BESTEDEN

Herinrichting Museum	108.319	0
	<u>108.319</u>	<u>0</u>

OVERIGE KORTLOPENDE SCHULDEN

Aflossing leasecontract 2015	1.165	4.435
Vakantiegeldverplichting	17.631	16.400
Verlofuren	0	8.000
Rabobank rekening-courant NL71 RABO 0309 2031 55	0	40.922
Overig	11.640	14.340
	<u>30.436</u>	<u>84.097</u>

13

13

STAAT VAN BATEN EN LASTEN**OMSCHRIJVING****Realisatie
2017****Begroting
2017****Realisatie
2016****Vershil res.
/begr. 2017****BATEN**

Entree	462.487	460.000	439.280	2.487
Winkel	129.148	135.000	125.657	-5.852
Horeca	311.581	325.000	265.348	-13.419
Activiteiten	9.589	28.500	14.574	-18.911
Subsidies	201.460	201.500	181.460	-40

1.114.2651.150.0001.026.319-35.735**LASTEN**

Personeelskosten	615.716	612.000	630.329	16.284
Kosten vrijwilligers	14.387	30.000	14.010	-4.387
Inkoopkosten winkel	60.771	70.500	72.187	9.729
Inkoopkosten horeca	132.289	145.000	134.802	12.711
Kosten activiteiten	14.667	23.500	25.476	8.833
PR/Marketingkosten	42.494	33.000	31.011	-9.494
Huisvestingskosten	86.565	103.000	93.369	16.435
Organisatiekosten	96.717	55.000	54.351	-41.717
Rente en bankkosten	21.320	15.000	14.318	-6.320
Afschrijvingen	25.097	21.000	17.320	-3.037
Onderhoudskosten	36.824	36.500	36.541	-324
Onvoorzien/diversen	-11.644	0	51.945	11.644

1.135.2031.144.5001.175.65910.357**RESULTAAT MUSEUM**-20.9385.500-149.340-25.378**PROJECTEN**

Baten	7.224	50.000	108.888	-42.776
Lasten	2.769	50.000	100.625	47.231

RESULTAAT PROJECTEN4.45508.2634.455**RESULTAAT TOTAAL**-16.4835.500-141.077-20.923

TOELICHTING STAAT VAN BATEN EN LASTEN

OMSCHRIJVING	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016	Vershil res. /begr. 2017
ENTREE				
Entree	354.434	390.000	347.189	-35.566
MJK kaarten verkoop	34.683	p.m.	25.138	34.683
MJK kaarten inkoop	-31.985	p.m.	-23.129	-31.985
MJK vergoeding	98.933	60.000	83.083	38.933
Rondleidingen	5.748	6.000	5.373	-252
Lezingen/wandelingen etc.	50	2.000	912	-1.950
Abonnementen	624	2.000	714	-1.376
	<u>462.487</u>	<u>460.000</u>	<u>439.280</u>	<u>2.487</u>

WINKEL

Verkoop	129.148	135.000	125.657	-5.852
Inkoop	-59.469	-67.500	-69.587	8.031
Overige kosten	-1.302	-3.000	-2.600	1.698
	<u>68.377</u>	<u>64.500</u>	<u>53.470</u>	<u>3.877</u>

Winstmarge in % van omzet   53,95%   50,00%   44,62%

De winstmarges zijn berekend exclusief overige kosten (dus verkoop minus inkoop gedeeld door verkoop)

HORECA

Verkoop	311.581	325.000	265.348	-13.419
Inkoop	-117.941	-130.000	-117.128	12.059
Overige kosten	-14.348	-15.000	-17.674	652
	<u>179.292</u>	<u>180.000</u>	<u>130.546</u>	<u>-708</u>

Winstmarge in % van omzet   62,15%   60,00%   55,86%

De winstmarges zijn berekend exclusief overige kosten (dus verkoop minus inkoop gedeeld door verkoop)

Aantal bezoekers	86.846	87.500	85.043	
Entree, excl. verkoop museumjaarkaarten	459.789	460.000	437.271	
Gemiddelde entree per bezoeker	5,29	5,26	5,14	
Winkel besteding per bezoeker	1,49	1,54	1,48	
Horeca besteding per bezoeker	3,59	3,71	3,12	
	<u>10,37</u>	<u>10,51</u>	<u>9,74</u>	

15

15

TOELICHTING STAAT VAN BATEN EN LASTEN

OMSCHRIJVING	<i>Realisatie 2017</i>	<i>Begroting 2017</i>	<i>Realisatie 2016</i>	<i>Vershil res. /begr. 2017</i>
ACTIVITEITEN				
BATEN				
Diversen	0	10.000	7.674	-10.000
Tentoonstellingen	0	5.000	6.900	-5.000
Activiteitenplan	9.589	13.500	0	-3.911
	<u>9.589</u>	<u>28.500</u>	<u>14.574</u>	<u>-18.911</u>
LASTEN				
Activiteitenkosten project provincie	363	-	5.457	-363
Tentoonstellingen	0	5.000	6.118	5.000
Activiteitenplan	0	13.500	0	13.500
Diversen	14.304	5.000	13.901	-9.304
	<u>14.667</u>	<u>23.500</u>	<u>25.476</u>	<u>8.833</u>
	<u>-5.078</u>	<u>5.000</u>	<u>-10.902</u>	<u>-10.078</u>
SUBSIDIE				
Gemeente Borger - Odoorn	101.460	101.500	101.460	-40
Provincie Drenthe	100.000	100.000	80.000	-
	<u>201.460</u>	<u>201.500</u>	<u>181.460</u>	<u>-40</u>

TOELICHTING STAAT VAN BATEN EN LASTEN

OMSCHRIJVING	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016	Vershil res. /begr. 2017
PERSONEELSKOSTEN				
SALARISSEN				
Vast personeel	483.093	475.000	416.854	-8.093
Oroepkrachten	96.948	40.000	71.822	-56.948
Mutatie vakantiegeldverplichting	0	0	2.400	0
Mutatie verplichting vakantiedagen	-8.000	0	8.000	8.000
Uitkering ziekengeld	-2.554	-20.000	-7.508	-17.446
Overige baten personeel	0	0	-5.241	0
	<u>569.487</u>	<u>495.000</u>	<u>486.327</u>	<u>-74.487</u>
Personeelsleden in vaste dienst aantal/fte's	12 / 9,2	12 / 9,2	12 / 9,2	
DETACHERINGEN				
Wedeka/Emco	103.105	150.000	133.628	46.895
Reiskosten Emco	9.990	0	10.604	-9.990
Doorbelasting CultuurToerisme Drenthe	-9.720	0	0	9.720
	<u>103.375</u>	<u>150.000</u>	<u>144.232</u>	<u>46.625</u>
REIS- EN VERBLIJFKOSTEN				
Reis- en verblijfkosten	<u>10.491</u>	<u>7.000</u>	<u>9.245</u>	<u>-3.491</u>
OVERIGE PERSONEELSKOSTEN				
Herverzekering ziektewet/Arbodienst	13.386	12.500	15.171	-886
Salarisadministratie	1.507	2.500	1.605	993
Scholing	8.573	5.000	3.090	-3.573
Overige personeelskosten	8.060	5.000	1.944	-3.060
	<u>31.526</u>	<u>25.000</u>	<u>21.810</u>	<u>-6.526</u>
OVERIGE BATEN PERSONEEL				
Doorstart/voortgang verlengde TDC	<u>45.900</u>	<u>45.000</u>	<u>45.900</u>	<u>900</u>
DOORBEREKENDE PERSONEELSKOSTEN				
Doorber. kosten herinrichting museum	<u>53.263</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>53.263</u>
TOTAAL PERSONEEL	<u>615.716</u>	<u>632.000</u>	<u>615.714</u>	<u>16.284</u>

TOELICHTING STAAT VAN BATEN EN LASTEN

OMSCHRIJVING	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016	Verschil res. /begr. 2017
KOSTEN VRIJWILLIGERS				
Lezingen en wandelingen	684	-	49	-684
Reiskosten vrijwilligers	8.042	7.000	8.920	-1.042
Overige kosten vrijwilligers	5.661	3.000	5.041	-2.661
	<u>14.387</u>	<u>10.000</u>	<u>14.010</u>	<u>-4.387</u>
PR EN MARKETINGKOSTEN				
Drukwerk/kopieerwerk	19.683	15.000	17.189	-4.683
Advertenties	19.350	20.000	17.371	650
Publiciteit/PR	12.847	6.000	10.447	-6.847
Doorbelasting CultuurToerisme Drenthe	-9.386	-8.000	-13.996	1.386
	<u>42.494</u>	<u>33.000</u>	<u>31.011</u>	<u>-9.494</u>
HUISVESTINGSKOSTEN				
Onderhoud gebouw/inventaris/apparatuur	9.167	12.500	11.354	3.333
Onderhoud terreinen	975	9.000	956	8.025
Onderhoud keientuin	0	0	175	-
Schoonmaak en afvoer	19.550	20.000	20.790	450
Energie museum	17.618	15.000	27.253	-2.618
Energie kenniscentrum	9.868	10.000	10.930	132
Netwerkkosten	4.223	4.000	5.112	-223
Water	1.942	2.500	1.994	558
Verzekeringen	9.505	9.000	10.654	-505
Belastingen	16.038	16.500	15.847	462
Kleine aanschaffingen	150	5.000	155	4.850
Diversen huisvesting	627	2.500	1.812	1.873
Teruggaaf energiebelasting	-3.098	-3.000	-3.538	98
Huuropbrengst Geopark	0	0	-10.125	-
	<u>86.565</u>	<u>103.000</u>	<u>93.369</u>	<u>16.435</u>

TOELICHTING STAAT VAN BATEN EN LASTEN

OMSCHRIJVING	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016	Vershil res. /begr. 2017
ORGANISATIEKOSTEN				
Porti	1.396	1.250	1.210	-146
Telefoon	2.272	2.000	2.471	-272
Internet	3.623	5.000	4.529	1.377
Automatisering	7.690	5.000	8.074	-2.690
Kantoorbenodigdheden	901	1.500	2.706	599
Administratie	0	0	9.390	0
Accountant	1.398	3.000	3.000	1.602
Bedrijfsvoering etc.	56.344	25.000	36.000	-31.344
Bestuur	1.371	500	491	-871
Representatie	2.351	1.500	4.009	-851
Contributies en abonnementen	8.765	4.000	5.805	-4.765
Verzekeringen	4.073	4.250	4.993	177
Kortingen/representatie/eigen gebruik	3.632	0	2.209	-3.632
Diversen organisatie	2.901	2.000	5.464	-901
	<u>96.717</u>	<u>55.000</u>	<u>90.351</u>	<u>-41.717</u>
RENTE EN BANKKOSTEN				
Rente en bankkosten	8.036	5.000	5.685	-3.036
Rente lening	13.284	10.000	8.633	-3.284
	<u>21.320</u>	<u>15.000</u>	<u>14.318</u>	<u>-6.320</u>
AFSCHRIJVINGEN				
Afschrijving gebouw	1.658	1.700	1.658	42
Afschrijving inventaris en apparatuur	22.379	19.300	15.662	-3.079
Afschrijving vervoersmiddelen	1.060	0	0	0
	<u>25.097</u>	<u>21.000</u>	<u>17.320</u>	<u>-3.037</u>
ONDERHOUDSKOSTEN				
Reservering voorziening groot onderhoud	15.000	15.000	15.000	0
Onderhoudscontract BAM	14.924	14.500	14.641	-424
Onderhoudscontract reparatie dak BAM	6.900	7.000	6.900	100
	<u>36.824</u>	<u>36.500</u>	<u>36.541</u>	<u>-324</u>

TOELICHTING STAAT VAN BATEN EN LASTEN

OMSCHRIJVING	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016	Vershil res. /begr. 2017
ONVOORZIEN/DIVERSEN				
Baten en lasten voorgaande jaren	-11.644	0	11.061	11.644
Dotatie voorziening dubieuze debiteuren	0	0	2.680	0
Diverse baten en lasten	0	0	2.204	0
	<u>-11.644</u>	<u>0</u>	<u>15.945</u>	<u>11.644</u>

PROJECTEN

BATEN PROJECTEN

Oertijdpark deel II/HC binnenste buiten	4.724	0	77.958	4.724
3D in het HC	0	0	7.345	0
Herinrichting museum	0	0	8.585	0
Schenking [REDACTED]	0	0	10.000	0
Vitaal Platteland	2.500	25000	5.000	-22.500
Erasmus+	0	25000	0	-25.000
	<u>7.224</u>	<u>50.000</u>	<u>108.888</u>	<u>-42.776</u>

LASTEN PROJECTEN

Open Arch	466	0	3.050	-466
Megalithic Routes	2.013	0	1.208	-2.013
Oertijdpark deel II/HC binnenste buiten	290	0	77.958	-290
3D in het HC	0	0	888	0
Herinrichting museum	0	0	8.585	0
Schenking [REDACTED]	0	0	8.936	0
Vitaal Platteland	0	25.000,00	0	25.000
Erasmus+	0	25.000,00	0	25.000
	<u>2.769</u>	<u>50.000</u>	<u>100.625</u>	<u>47.231</u>
	<u>4.455</u>	<u>0</u>	<u>8.263</u>	<u>4.455</u>